

2016. április-június – XIV. évfolyam 4-6. szám

A szegedi piaristák lapja

PIÁR FUTÁR

Érettégi

Bizonyítván

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJA

JÚNIUS 4.

PERCRE SE FELEDD, HOGY TESTVÉRED
MINDEN MAGYAR, BÁRHOL IS ÉLJEN.
ÖSSZETARTÁSBAN REJLIK CSAK ERŐ.
(WASS ALBERT)

13-18 éves
korosztály

várfürdő • csapatépítő programok • sportoló atyák
tanúságtételei • városjáték • táncház • lelki nap

2016. június 29 – július 3. Helyszín: Gyula (Kisiskola, Göndöcs kollégium)
Tábor témája: Forrásaink – Hősök, példaképek

infók: ipc.szegeged@gmail.com • regisztráció: [f /ifjusagpasztoraciosiroda](https://www.facebook.com/ifjusagpasztoraciosiroda)
www.ipcszegeged.hu/programokaholmegtalalszennunket/egyhazmegyeinyaritabor
Jelentkezési határidő: június 10. • Részvételi díj: 10.000 Ft

IPC
Ifjúságpasztorációs iroda
Szegeged - Csánádi egyházmegye

[www.facebook.com/
ifjusagpasztoraciosiroda](https://www.facebook.com/ifjusagpasztoraciosiroda)

szabadság az, ha
megválaszthatom: kitől
és mitől függjek. (F.Á.)

William Shakespeare

BORN AND DIED ON THE SAME DAY
APRIL 23

34 PLAYS
10 TRAGEDIES, 7 HISTORIES, 17 COMEDIES

154 SONNETS

CREATED OVER **1,380** CHARACTERS

HE HAD A SON NAMED **HAMNET** (AND THAT'S NOT A TYPO)

WAS HAMLET A **MOTOR MOUTH?**
ABOUT **1/3** OF THE PLAY'S LINES ARE SPOKEN BY HIM

SOME **BELIEVE** HE DIDN'T
ACTUALLY AUTHOR ALL OF HIS WORK

NEW NAME GENERATOR:

HE'S CREDITED WITH INVENTING
MANY FIRST NAMES THAT ARE
STILL POPULAR TODAY, INCLUDING
JESSICA, MIRANDA AND OLIVIA

HIS EPITAPH
WARNS VANDALS
AND GRAVE ROBBERS
TO STAY AWAY:
"BLESS'D BE THE MAN
THAT SPARES
THESE STONES / AND
CURSED
BE HE THAT MOVES
MY BONES"

HE COINED MANY EXPRESSIONS
STILL IN USE TODAY:

**KNOCK, KNOCK!
WHO'S THERE?**
(MACBETH)

**ALL'S WELL
THAT ENDS WELL**
(TITLE OF ONE OF HIS PLAYS)

LOVE IS BLIND
(THE MERCHANT OF VENICE)

GOOD RIDDANCE!
(TROILUS AND CRESSIDA)

IN THE ORIGINAL PLAY,
JULIET
WAS PLAYED
BY A MAN,
BECAUSE WOMEN WEREN'T
PERMITTED TO ACT

SHAKESPEARE IS THE
THIRD
MOST TRANSLATED AUTHOR
IN THE WORLD
(OVER **4,400** TRANSLATIONS)

PLAYS WITH THE MOST DEATHS:
MACBETH (10 DEATHS) AND
TITUS ANDRONICUS (14 DEATHS)

SHAKESPEARE'S PLAYS
CONTAIN OVER **20**
DIFFERENT
WAYS TO DIE:

POISONING,
DECAPITATION,
SNAKE BITE, HANGING,
DROWNING...

PLUS, BEING EATEN
IN A PIE
AND DEVoured BY A
BEAR

Sources: BBC, Slate, Actual IMDb, shakespeare.com, history.com, nowwatchshakespeare.com,
Encyclopædia Larousse, Oxford University podcasts, BuzzFeed, Unesco

CBCbooks

A SZEPIPRESS jelenti

Iskolánk igazgatója, tantestülete és diákjai a Dugonics Társaság Ifjúsági Tagozata céljainak megvalósításáért, a két évtizedes együttműködésért 2016. április 13-án elismerő oklevelet kaptak. A Dugonics Társaság külön elismerésben részesítette Fábrí Gézát és Károlyi Attilát.

***

Április 22-én a Budapesten megrendezett, Fialatok a Polgári Magyarorszáért díjátadó ünnepségén a díjat elnyerő Honismereti Szövetség vendégként iskolánkat Tóth Zsanett, Tapodi Krisztián, Aleksza János képviselte. Az elismerést a szövetség megosztva kapta a Jubilate Leánykórossal.

***

A Dugonics András Piarista Gimnázium 2016. június 19-én 9.30 órakor tartja tanévzáró ünnepségét és Te Deum-át. Június 20. és 22. között lesznek a szóbeli érettségi vizsgák, 24-én a beiratkozás.

***

Barátok Útja (Tihany – Bakonybél – Pannonhalma, 2016. augusztus 6 – 14.)
Egy katolikus ifjúsági zárandoklat, amelyet idén 20. alkalommal szerveznek meg. Az idén Tihanyból indul Pannonhalmára. Kapcsolat és információ: Újhelyi Zsigmond tanár úrtól kérhető (<http://baratokutja.hu>).

***

Szentjánosbogar Közösség táborai (2016. június 26 – július 1.)
A kb. 20 éve alakult közösség célja, hogy a sok játék, nevetés, beszélgetés és sport mellett éljük át közösen Isten szeretetét. Kapcsolat és információ: Nagy Mariann tanárnő, illetve a <http://www.szentjanosbogar.hu> honlap.

***

Minden kedves olvasónknak, diákjainknak, szüleinek, munkatársainknak, barátainknak kellemes nyári vakációt kívánunk!

A jövő temploma?

Kezdhetném a témát egy friss osztálykirándulós élménnyel, amikor belépő nélkül nem mehettünk be egy pécsi templomba. Mégis inkább egy másik esettel kezdem, ami röviddel húsvét után rázta fel a keresztény közvéleményt Európában. Helyszíni tudósítónk sorai következnek.

Franciaország északi határán vagyunk a Mózé folyó mentén, Metz városában, a Páli Szent Vince téren, ahol egy katolikus templom található a 14. századból. A félig beállványozott ajtó elsőre építési területnek tűnik, ám ha kicsit közelebb megyünk, máris látszik, hogy épp valami rendezvény van készülöben. A részletekről egy ajtón függő plakát ad eligazítást: „Március 27-én, vasárnap este Techno Party a helyszínen”. Sokkos állapotban kérdezem az egyik szervezőt, hogy ez most mi? „Hétvége van, szünet van, és a fiataloknak kell valahol bulizni.” De hát ez egy templom...!

Még bőven a kezdés előtt vagyunk, beengednek öt percre. Szomorú látvány fogad: a szenteltvíztartóban szórólapok, a gyóntatószékben hűtőszekrény, a szószéken hangfal, a főoltáron keverőpult. Ennyi bőven elég, hogy átlássam: az épületet átadták (vagy eladták) az önkormányzatnak, és őket egyáltalán nem zavarja, hogy épp húsvétkor rendezzenek itt techno partit.

Mikor a biztonsági őr látja, milyen csüggedten jövök ki az ajtón, hát megjegyzi: „Legalább ma estére visszajön ide az élet!” Cinikus válasznak tűnik, de nem az. Mégis fáj, mint mikor a kapus pofájáról pattan be a gól a kapuba. Nem szólok semmit, csak leülök a lépcsőre, mint egy koldus. Tényleg, koldusok sincsenek! Csak most értem meg, hogy a szegények mennyire hozzátartoznak egy tér szakralitásához. Ébresztő, keresztények! Akkor most feltámadunk vagy nem?!

Talán ennyi elég emlékeztetőnek, hiszen a hírhedt partiról több portálon is lehet olvasni. Míg a magyar olvasónak szokatlan a megüresedett templomok „civilizálása”, nyugaton mindez bevett szokásnak számít. Az előbbi eset Metz városában mégis kirívó, provokatív, és állásfoglalásra készítet: Mi a templom helye a mai egyház életében?

Szomorúsággal töltött el, hogy piarista diákcsoport email-es bejelentkezés nélkül 400 Ft-ért nézheti meg Pécsen a Széchenyi téri templomot (egykori dzsámi épülete). Még akkor is, ha csak pár perc csöndre ülnek be, nem szabad, mert ez egy turistalátvá-

nyosság, amiből az egyházmegyének haszna van. A diákoknak azt szoktam mondani, hogy egy templomot nem megnézni megyünk, hanem használni. Arra „használjuk”, hogy egy kis csöndben a lelkünk felfrissüljön, és újult erővel folytassuk a napunkat. Ami ma eladható látványosságként, az régen azért épült, hogy a csodájára járjanak. Én nagyon szurkolok a Sagrada Família bazilikának, hogy 2026-ra elkészüljön, de már most biztosra veszem, hogy ez a hely sosem lesz több csodálatos szobornál, ami ugyanúgy hozza majd a hatalmas bevételeket, mint az egyiptomi piramisok.

Milyen lesz egyáltalán a jövő temploma? Ha a metzi példából szeretnénk okulni, akkor csakis multifunkcionális. Kellően tágas a gyülekezet befogadásához, mégsem grandiózus. Olyan tér, amelyben nincsenek frontálisan lecsavarozott padok, és ahol nem elvárásokkal találkozunk. A jövő temploma így nemcsak szakrális célokot szolgál, hanem teret ad a helyi közösség mindenféle programjának: a bálóknak éppúgy, mint a koncerteknek, az előadásoknak és természetesen a vasárnapi szentmiséknek. A jövő templomának nagy terméből nyílik egy kápolna, ahova vissza lehet vonulni a szentségi Jézus csöndes imádságra. A kápolna elhelyezkedése kifejezi, hogy minden életnek, amely a teremben megjelenik, van egy forrása: a köztünk levő Jézus teste.

Forradalmi gondolatok? Nem hinném. Ilyen elképzelések mentén épült fel a kecskeméti Szent Család templom, vagy még inkább az ausztriai Wels városában a Szent József plébánia templom. Ezeket a templomokat sosem féltetem attól, hogy puszta falakká váljanak, hiszen annyiféle emberi tevékenységhez képesek kapcsolódni. Ilyen szempontból nagyon szerencsés a mi piarista templomunk, hiszen az iskola, a kollégium, a rendház, a sportpálya – mind-mind a templomhoz kapcsolódó helyszínek, a templomnak mintegy az „udvarai”, „előszobái”. Így még jobban átéljük, hogy amit tanítunk, amit elsa-játítunk, és ami a fejlődésünket szolgálja, az a Teremtő Istentől származik. Mi tehát a földi javakon keresztül Isten is megkapjuk. Mennyivel jobb helyzetben vagyunk azokhoz képest, akik elvesztették a kapcsolatot e forrással. És már nem érzik, hogy amikor húsvétkor bulizni mennek, akár Isten is megkaphatná.

Keserű György Sch.P.

IMPRESSZIUM PIÁR FUTÁR A szegei piaristák lapja – Megjelenik egy tanévben négyszer – Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – KIADÓ Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000 – FELELŐS KIADÓ Jusztin-né Nedelkovic Alíz – SZERKESZTŐ Boldog Zoltán – NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Férc Szemes Áron – SZERKESZTŐSÉG 6724 Szege, Bálint Sándor u. 14., Tel: 62/549-090, Elektronikus levélcím: piarfutar@szepi.hu – NYOMÁS Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4. – Kizárólag belső terjesztésre.

„A tanárság mellett döntöttem: ebben több az élet”

Iskolánk igazgatóját, Jusztinné Nedelkovics Alizt kérdeztük többek között arról, milyen pályáról álmodott gyerekként, miért választotta a tanári pályát, mi a véleménye a DÖK-ről, és tervez-e reformokat az intézményben.

Milyen pályáról álmodott diákként?

Sokáig állatorvos szerettem volna lenni. A gimni végére ebből az álomból annyi maradt, hogy mindenképp valamilyen állatokkal foglalkozó munkát keressek. Szüleim orvosira szántak. Rá tudtak beszélni, mondván, létezik olyan, hogy orvos-biológus. Szerencsére elsőre nem vettek fel. Következő évben pedig már volt mereszem azt mondani az orvosira, hogy nem.

Mi és ki inspirálta, hogy biológiával és kémiával foglalkozzon?

A biológia és kémia tanári szak is az előzőekből adódott. Akkoriban a tanárszakra magasabb volt a felvételi ponthatár, mint a biológusra. Egyszakos tanárképzés nem volt, a biológia mellé valamit kellett választani, az orvosira való készülésből pedig adódott a kémia. Induláskor még nem a tanárság volt a hívó szó. Arra gondoltam, hogy biol-kémesként el lehet menni biológusnak is, de fordítva nem. Édesapám egyébként agrármérnök volt, édesanyám biológia-kémia szakos tanár. Ez sokáig inkább visszatartott a tanárságtól, mint motivált.

Miért választotta a tanári pályát?

Sokáig dilemmáztam a kutatói és a tanári munka között. Itt a Piárban még egyetemista koromban kezdtem el tanítani. Miután végeztem, választanom kellett: Szegeden maradjak tanárként, vagy elfogadjam a felajánlott kutatói állást Tihanyban. Bár Szegedet választottam, jó darabig nem tudtam elengedni a kutatói munkát sem, a tanítás mellett bejártam az egyetemre. Később azonban a család mellett a kettőre nem volt energiám. Választani kellett. A tanárság mellett döntöttem: ebben több az élet.

Mi volt a célja azzal, hogy az igazgatói posztra jelentkezett?

Amikor megjelent a pályázat, egyszerűen csak végiggondoltam, tudnám-e ezt csi-

nálni. A saját magamnak adott válaszom igen volt. Aztán megírtam és beadtam a pályázatom arról, hogyan látom az iskolát, miket tartok fontosnak. Ennyi. Így jelentkeztem.

Milyenné vált az iskola imázsa azzal, hogy lányok is járnak az intézményünkbe?

Én ezt a váltást az iskolán belül éltem meg, az imázsban történt változást talán külső szemlélő jobban meg tudja fogni. Talán olyasmit lehet mondani: azzal, hogy lányok is járnak az iskolába, és jól érzik magukat, alátámasztottuk azt, hogy a piarista iskola nem egy nyers, a nőket kirekesztő intézmény.

Mennyivel nagyobb teher az igazgatói munka egy szaktanáréhoz képest?

Leginkább a felelősség más. Gyakran kell dönteni olyan dolgokban, amik diákok vagy kollégák életét nagyban befolyásolják. Bele kell helyezkedni abba, hogy bármi bármikor bárkivel történik az iskolában, az jórészt az én felelősségem.

Van-e értelme a DÖK-nek? Ez csak egy látványosság, vagy tényleg tesz valamit a közösség és az iskola érdekében?

Véleményem szerint akkor működhet jól a DÖK, ha egy olyan diákságot képvisel, ami felelősen gondolkodik a saját fejlődéséről és előmeneteléről, és tudja kommunikálni az igényeit. Ha ez többé-kevésbé

megvan, akkor lehet szó az érdekképviseletről, ami a diákok szempontjaival gazdagíthatja az iskola működésének rendjét.

Tervez-e az iskolában reformokat végrehajtani?

Nem célozom reformok végrehajtása. Úgy gondolom, hogy az iskolában működő folyamatokat, helyzeteket kell vizsgálni. Ha ezek rendben vannak, és a kitűzött célok megvalósulását szolgálják, akkor ezeket megtartani, erősíteni kell. Ha pedig olyan területet találunk, ami ilyen szempontból nem jól működik, akkor keressük meg azokat a pontokat, ahol tanulással, közös gondolkodással javítani kell a munkánkat.

Eddig iskolánkban férfi igazgatók voltak. Milyen érzés az első női igazgatónak lenni?

Nem gondolok rá úgy, mint egy különleges dologra. Az igazgatóságnak, mint új feladatnak, új kihívásnak megvan a maga izgalmasága. Úgy gondolom, egy feladatra való alkalmasság nem attól függ, hogy valaki nő vagy férfi. Nőből vagyok, nőként kell megállnom a helyem.

Hogy viszonyul ahhoz a tényhez, hogy az iskola „klónokat” nevel, és életképtelenné teszi a diákokat a sok „magolni valóval”?

Nem értek egyet vele. Ha végignézek pl. a ti osztályotokon (a 11. A osztályon), nem érzem azt, hogy „klónok” ülnek ott órán. Biztos, hogy sok gond van a mostani oktatási rendszerünkkel, a tananyagmennyiséggel. Sok múlik a tanárokon, de ne felejtjük, hogy a diákokon is, ők hogyan állnak a tanuláshoz, tanulni akaráshoz. Nem a magolás tesz életképtelenné. A kérdés, hogy mit kezd az ember a fejében lévő adathalmazmal.

A diákoknak nincsenek pénzügyi alapismeretei, ami az élet nélkülözhetetlen eleme. Bevezethető-e egy ezzel foglalkozó tantárgy?

Tizenkettedik évfolyamon lesz egy „Életvitel” című tantárgy. Ennek tartalma még kidolgozás alatt van, de tervezünk pénzügyi alapismereteket is beletenni.

Boga Szabolcs–Tóth-Horgosi Gergely 11.A

Miért ne lehetnénk a Gondviselés munkatársai?

Urbán József piarista szerzetes, korábbi tartományfőnök, iskolánk egykori igazgatója adománygyűjtést kezdeményezett a Fülöp-szigeteken található Kiblawan piarista iskolájához tartozó kosárlabdapálya felújítására.

A Holy Cross of Kiblawan elnevezésű intézmény a rend legfiatalabb iskolája Ázsiában, amelyben kétszáz, 12 és 15 év közötti gyermek tanul és 18 tanár oktat, ebből 6 fő piarista szerzetes. A

piaristák most kezdik meg a harmadik tanévet. Az iskolát a tervek szerint bővítik, jövőre már 11. osztály is indul. Kiblawan jelenleg 40.000 lelket számlál, lakossága elsősorban mezőgazdaságból és halászatból él rendkívül szerény körülmények között.

A jelenleg a rend ázsiai církumskripciójáért felelős generális asszisztenseként tevékenykedő Urbán József elmondta, hogy a harmincöt éve épült beton kosárlabdapálya felújításának költsége kö-

zel 4000 euró, amelyet részben a piarista iskolában kihelyezett adománygyűjtő dobozok és figyelemfelhívó plakátok által, részben az intézmények öregdiákjainak támogatásából kívánják fedezni. Az új kosárlabdapálya átadását június végére tervezik.

A kezdeményezés facebook oldalán: www.facebook.com/KiblawanPiaristalskola/ Az adományokat a rend a 13597539-12302010-00046762 sz. KDB Banknál vezetett számlaszámra várja, a közleménybe kéri beírni: Kiblawan.

„Bonyolítsátok a diákok életét” – Piarista Ifjúsági Találkozó

Idén április 15-17-én rendezték a magyar Piarista Ifjúsági Találkozót Vácon, ahol Magyarország összes piarista iskolája képviselte magát. Gondolok Vácra, Budapestre, Mosonmagyaróvárra, Kecskemétre, Nagykanizsára, Gödre, valamint a szlovákiai Nyitrára. A szegeiek is képviselték magukat Nagy Mariann tanárnő vezetésével.

Április 15-én este hatkor egy közös vacsorával kezdtük a programot, majd egy ismerkedős estét tartottunk. Az összes iskolából alkotott vegyes csoportok számára különböző kérdések, illetve feladatok voltak, amelyekkel egymást illetve különböző piarista iskolákat ismerhettünk meg. Természetesen a váci Piár osztálytermeiben voltunk elszállásolva.

Másnap reggel ismét különböző csoportokban dolgoztunk, ezen lelki délelőtt témája az önismeret, a célok megfogalmazása volt. Majd egy kicsit hosszabb városismereti vetélkedő következett, ahol a város különböző pontjain

voltak elhelyezve vicces vagy komolyabb feladatok. A vicces feladatok közé tartozott például, hogy egy a csipőre kötözött banánnal kellett két narancsot egy hullahopp karikába belelökni. A vetélkedő

után különböző sportprogramon lehetett részt venni, mint például foci, röplabda, kosárlabda, kézilabda, tollaslabda, vagy filmet is lehetett nézni. Este vacsora után szentségimádás volt gyónással együtt, a Gábel testvérek zenei vezetésével. Majd a piaristákhoz híven egy esti táncmulatság

következett, ahol különböző táncokat mutattak be, mint például az ördög útját. Vasárnap megreggeliztünk, majd kezdődött a szentmise, amelyet Pedro Aguado generális atya, valamint Labancz Zsolt tartományfőnök atya mutatott be.

A generális atya arról beszélt, hogy ha Kalazancius most itt lenne, akkor mit is mondana. A kedvenc, misén elhangzó, tanároknak intézett mondatom a következő volt: „Bonyolítsátok a diákok életét, erre van igényük, de készüljetek fel arra, hogy a diákok is fogják a tetteket”. Majd a mise végével összehajoltunk és befejeződött eme hétvége Vácon.

Mindenkinek csak ajánlani tudom a piarista találkozót. Az emberben olyan érzéseket mozgathat meg, amiket érdemes megtapasztalni. Egy olyan közösségbe csöppenhetsz, amiből sose akarsz kilépni, hogyha megízlelted, milyen is valójában.

Gyömbér Dénes, 12. A

Kóborlásaink

Kastély, chilis bab és medveotthon – A 7. A osztálykirándulása

Az osztálykirándulást mindig mindenki várja, de nem mindenki ugyanazért. A miénk Veresegyházon zajlott. A szállás elég ütött-kopott volt, de megfelelt. Amennyire gyenge volt a ház, annyira jó volt a környék: volt focipálya, grund és két kutya.

Első megállónk a gödöllői Grassalkovich-kastély volt. Majd elmentünk a Viczián tanyára (a szállásra), ahol Bélával és Bandival elkészítettük a chilis babot, ami később nagyon „hatott”.

Másnap üzemlátogatáson voltunk egy repülőgéphajtómű-alkatrészgyárban. Nem volt éppen a legizgalmasabb program, de utána a Veresegyházi Medveotthonba mentünk, ami nagyon érdekes volt. Estére szerencsére még maradt a chilis babból.

Harmadnap a Gödi Piarista Szakiskolába látogattunk, ahol mindenki készíthetett valami maradandót.

A visszafelé úton jól szórakozott mindenki, főleg Imike. Egy szóval: fantasztikus volt.

Muhari Márton Manó, 7. A

A 9. B osztálykirándulása

Az osztálykirándulásunk úticélja Pécs volt. Az egész osztály – legalábbis a nagy része – nagyon várta, hogy elinduljunk. Mielőtt megérkeztünk volna Pécsre, ellátogattunk Siklósrá és Máriagyüdre is. Miután elértek célunkat, elfoglaltuk a szállást, majd tettünk egy rövid sétát a belvárosban. A kirándulás második napján először a pécsi székesegyházba látogattunk, majd a Mecsextrém felé vettük az irányt. A kalandparkban mindenki kiválóan érezte magát. Az ókeresztény sírkamrákban az egész csapat nagyon... inspirált volt. Az utolsó nap, mikor már a buszon ültünk, azt beszélgettünk: „Ezt a kirándulást nem fogjuk elfelejteni!”

Szilágyi Bori, 9. B

Hóhérok, pizza és vízibicikli – A 9. C osztálykirándulása

A 9. C osztály osztálykirándulása Gyulán volt. Első nap ellátogattunk a várba, ahol sok érdekes látniva-

ló várta az osztályt. A kovácsmesterségtől a hóhérok munkájáig végignéztünk mindent. A következő napon az Almássy-kastély és a gyógyfürdő volt a célpont. Majd a programok után a pizzavacsi nem maradhatott el, nem is beszélve a mindennapos vízibiciklizésről. Utolsó nap a templomlátogatások után mindenki szorgosan pakolta a cuccait a bőröndbe, enyhén fáradtan, de élményekkel teli tértünk haza.

Ördögh Szonja, 9. C

Benyomások a 10. A osztálykirándulásáról (2016. május 2-4., Pécs környéke)

MOHÁCS:

„Még máig tartanak az ásatások, ugyanis rengeteg tömegsír és megannyi apróság van elszórva Mohács környékén.”

„Testközelből láthattuk a korabeli harci eszközöket, páncélokat és egyéb, az ásatások során előkerült leleteket, így jobban bele tudtuk képzelni magunkat a csata atmoszférájába.”

„Amik nekem nagyon tetszettek, azok a lovagi ruhák voltak.”

„Az akkori magyarok páncélja 70 kg volt.”

„Körbesétáltuk a csata helyszínét, ahol megkongathattuk a harangot.”

„Arra jöttem rá, hogy a mohácsi csata nem is Mohácson volt.”

„Ha a magyar sereg nem vívott volna nyílt helyszínen harcot, hanem Budán maradt volna, és megvárta volna az erdélyi erősítést, akkor jóval nagyobb esélyünk lett volna nyerni.”

PÉCS:

„Különbéféle nevezetességeket kellett megkeresnünk, mint a Janus Pannonius-szobor vagy Dzsámi pasa kápolnája.”

„Nekem különösen bejött a Barbakán, valamint az a körül lévő park.”

„Személy szerint nagyon tetszett, hogy

önállóan járhattuk be Pécsset.”

„Őszintén csak annyi újat tudtam meg, hogy mennyivel nagyobb az ottani Árkád (és sokkal jobb a WI-FI is).”

SIKLÓS:

„Azt nem tudtam, hogy a Tenkes kapitány kapcsolódik ehhez a várhoz.”

„A középkori kínzómodszerekbe is betekintést nyerhettünk, egy kicsit hátborzongató volt.”

EGYÉB:

„Tudtunk egymással elmélyülten beszélgetni, vagy éppen „semmit” csinálni, ami olykor értékesebb, mint csinálni valamit.”

„Megnéztük a Bazi nagy görög lagzi 2-t, ebből az derült ki, hogy ha nem tudod egy szó eredetét, akkor az biztosan görög.”

„A kirándulás legfőbb pozitívuma szerintem a tanár urak rugalmassága volt!”

Hercules védelme alatt – A 10. B osztálykirándulása

Hétfő reggel szálltunk fel a Budapestet célba vevő vonatra. Még csak a kirándulásunk elején voltunk, de a hangulat már akkor is nagyon jó volt. Rugalmas volt a szállásra vezető utunk, hála az osztályfőnökünknek, Zsosa tanár úrnak.

Szentendrére érkezvén megismertedtünk szállásunkkal, ami Hercules névre hallgatott. Még aznap este elmentünk a Part moziba, az oda-vissza vezető sétán csodáltuk a szentendrei sétányokat.

Kedd reggel mindenki kikészült az ágyból, és indultunk is a skanzenbe, ahol kenyérsütés mellett állatokat is simogathattunk. Az idő tökéletes volt, re-

ménykedtünk, hogy egész nap ilyen lesz, de mire Visegrádra értünk, sajnos ránk szakadt az ég, és vissza kellett mennünk Hercules védelme alá. Lehült az idő, de ez senkit nem zavart... éltünk a lehetőséggel, és szabadidőnkben bementünk a városba, hiszen a hely már mindenkit meggyőzött a szépségéről.

Szerda reggel már várt minket Csaba, a buszsofőr, gyönyörű Mercedesével. Ellátogattunk Esztergomba, és megmásztuk a bazilika kacifántos lépcsőit. Mire felértünk, a tériszonyosokat sem érdekelte a magasság, mert a látvány elfeledtette velük a megpróbáltatásokat. Ezután elmentünk az épület kincstárába, és megcsodáltuk a mai technikával elkészíthetetlen műkincseket. Mire visszaértünk Budapestre, és felszálltunk a vonatra, már mindegyikünk tudta, hogy megérte a kirándulásra való várakozás. Köszönjük a könyvtáros Jutka néninek a segédvezetést.

Horváth Máté, 10. B

A bátrabbak biciklivel indultak Gyulára –úton a 10. C

Osztályunk egy része hétfőn hajnali 4-kor kelt, hogy az iskola elől 5:15-kor biciklivel elinduljon Gyulára. Algyő után eleredt az eső, és egészen Tótkomlósig csöpörgött. Ott a biciklis csapat megejtette a reggelit, majd a következő megálló Csanádapáca volt. Itt tartottak egy kisebb pihenőt, és továbbindultak Újkígyóásra, ahol megnézték a Wenckheim-kastélyt. Mindezek után már csak az utolsó állomásuk maradt, Gyula, ahol először eltévedtek, de végül 121 km-rel a hátuk mögött megérkeztek a szállásra.

Gyula igazán rendezett, tiszta és szép város. Rengeteg időnk volt felfedezni, és az első napon az egészet végig lehetett járni. Fakultatívan végigsétáltunk a főtéren, az utcákon, és boltban is voltunk vízért kutatva. A város Szegedhez képest sokkal kihaltabb, nyugodtabb, és a parkok nagyon csendesek. A hangulatot az önállóság pezsdítette fel. De természetesen a kötött programok sem maradhattak el.

Legemlékezetesebb a sok közül a gyulai vár és az Almássy-kastély volt. Ezen kívül is rengeteg érdekességet megnéztünk a városban. Hazafelé Békéscsabán kellett átszállnunk, és ha már volt ott egy

kis időnk, elmentünk a Munkácsy-emlékházba utána pedig a Munkácsy Mihály Múzeumba. Összességében tehát a szabad és kötött programok megfelelő egyensúlyának köszönhetően tartalmasan telt ez a három nap.

Zádori Zita, Vozár Mercédesz, Vársárhelyi Viktor, Bernát Levente, Szabó László, Sipos Márk a 10. C-ből

Vác-ation – a 11. A kóborlása

A 11. A utolsó tavaszi osztálykirándulásán Vácot és környékét vettük célba. Azt hiszem, mindenki nevében ki merem jelteni, hogy az egyik legjobban sikerült osztálykirándulásunk

ről fog szólni eme pár sor. Remekül érezte mindenki magát, köszönhetően a sok színes programnak, amit Dékány tanár úr, és – egy kicsikét – a véletlen is szervezett.

Május első vasárnapján, az édesanyáktól nehéz szívvel elszakadva indultunk el vonattal a Nyugati pályaudvar felé Dékány tanár úr vezetésével. Gábor Dávid – aki hajdan szintén szegei piarista diák volt – Pesten csatlakozott hozzánk, mint kísérő (nem első alkalommal). Gyors vágányváltás, és már robogtunk is tovább

Vác felé.

Különböző költségmegtérítések végett a váci Piarista Gimnázium tornaterme volt a célpont, ami az állomástól körülbelül 10 perc gyalogútra van. Még mielőtt nekivágtunk volna a város utcáinak, egy negyedórás tárlatvezetésben volt részünk, ami a gimnázium és a mellette lévő templom keletkezés- és alakulástörténetéről szólt. A rendkívül tömör és jó hangulatú előadást Futó Béla piarista atyának köszönhetjük.

A piarista épületek után jöhettek Vác utcái. A kötetlen városnézésre kapott idő alatt mindenki arra és olyan tempóban haladt, ahogy csak kedve tartotta. Mázlinkra május 1-je lévén a majális se maradhatott le a bakancslistánkról. Aki egy kicsi adrenalinra vágyott, az felült valamire, akik pedig kevésbé voltak bevállalósak (vagy csak nem akartak 3 percért 800 Ft-ot fizetni), azok a Duna-parton sétálgattak, üldögéltek, vagy nyalták a fagyit. (Megjegyzném, ha valaki úgy választ kirándulási célpontot, hogy a fagyit az első nyáron, akkor Vácra 10 deka fagyit (=2 gömb) 180 forintért igazi ajándék, pláne a mostani árakhoz viszonyítva.) Úr napja lévén betértünk a templomba, vagyis a váci székesegyházba, hisz a vasárnap (is) megér egy misét.

Már alkonyodott, mikor az osztály kétfelé oszlott aszerint, hogy inkább focizni szeretne, vagy inkább a váci árteret szeretné bebarangolni.

Az osztály döntő többsége a futball mellett döntött, amit a szálláshelyen lévő műfüves pályán bonyolítottunk le, Gábor Dávid spori segítségével. A kezdeti fegyelmettségi nehézségeken felülkerekedve a bíró úr három egyenlő tagszámú csoportra osztotta fel a mezőnyt, és így játszotunk felváltva, hat a hat ellen. Családi hangulat, csapatmunka, beszélgetések, szurkolás,

minden olyan, ami igazán jóvá tesz egy közösséget. Hiába, 5 éve építgetjük ezt, de most pályára is vittük.

Másnap délelőtt városnézéssel telt el. Megcsodáltuk a főteret, a templomokat, épületeket, és barátkoztunk a börtönnel is, egyelőre csak kívülről. A piarista lelkiületű templomtúra törekvésünk kudarcba fulladt, ugyanis a templomok előttünk zárva maradtak. Bár a bormúzeumba nem engedtek be bennünket (nem volt nyitva), sikerült betekintést nyernünk egy

másik kiállításra. Sajdik Ferenc grafikáit tekintettük meg, aki olyan híres mesefigurák rajzolója, mint a Pom-Pom meséi, vagy A nagy-ho-ho-ho horgász. A kiállítást követett még egy osztályszintű „olcsó és finom”-féle fagyizás, amit egy kis szabadidő követett.

Megebédeltünk a piarista gimnáziumban, és elindultunk a kirándulásunk egyik csúcspontjának számító Aquaworld fürdőbe. 4 órát töltöttünk el a csúszdák és a medencék sokasága között. Mindenki megtalálta a kedvére valót. A pancsolás után bevonatozunk a WestEnd-be mozizni. Az elképzelés jó volt, a kivitelezés (rajtunk kívül álló okok miatt) már kevésbé. Az egész túra alatt ott tett keresztbe a MÁV, ahol tudott: tehát ott késett, ahol lehetett. Ebből az következett, hogy loholnunk kellett mindenhova. A film, amit néztünk (The Boss – A főnök), elméletileg vicces vígjáték. A film kritikája nem ebbe a cikkbe tartozik, de a csoport nagy része nyomdafestéket nem tűró hasonlatokkal írta le „élményeit”. (Meggjegyzem, én is azonos állásponton vagyok velük.)

Vegyes érzelmekkel, fáradtan zötykölődöttünk Vác felé az amúgy is későn induló vonaton. Éjfélkor aludni tértünk, de reggel már hat óra után kelni kellett, hisz jelenésünk volt Ferihegyen.

A ferihegyi túra repülőmontázsát az Aeroparkban kezdtük. Itt megismertünk régi MALÉV gépekkel - még az előző évezredből. Ezután egy közel háromórás Ikarus-os túra következett a Ferihegy körül/-ben/-nél. Egy hölgy és sofőrje vitt be minket a kulisszák mögé. Rengetek repülőt láttunk olyan közelről, ahová az átlag (utazó) embert nem engedik. Láttunk tucatnyi vontatást, repülő fel- és leszállást. Csak a mi kedvünkért felkapcsolták nappal a reptéri futópályafényeket (amiket már Kecskemétről is lát a pilóta - főleg, ha dél felől érkezik), és láthattunk olyan landolásokat is, amik a fejünk felett pár tíz méterrel történtek.

Végezetül megrohmoztuk a 200E -jelzésű buszt, és kicsi nyomorgás után

már át is szállhattunk a szegedi „gyors”-ra. Kicsit fáradtan, de élményekkel gazdagon szálltunk le a vonatról.

PBG 11. A

Az eddigi legjobb osztálykirándulás – A 11. B élményei

Bátran állíthatom az egész 11. B nevében, hogy az itt töltött három év alatt ez volt az eddigi legjobb osztálykirándulás. A bebarangolt tájak gyönyörűek voltak, de azt hiszem, a hangulat és a sok nevetés volt az, amiért igazán megérte elmenni.

Május 1-jén, vasárnap 8 órakor hagytuk el a szegedi Tesco parkolóját, megkezdve ezzel a kirándulást. A dátum talán meglepő lehet, hisz a legtöbben május 2-án indultak, de osztályunkból sokan tettek előrehozott érettségi angolból, így rájuk való tekintettel egy nappal előbbre hoztuk a dátumot. A hosszú út utáni első megállónk a tatabányai Turul-szobor volt, itt megcsodáltuk a monumentumot és a kilátást, majd utaztunk is tovább a tatai Öreg-tóhoz, ahol egy majálisba csöppentünk. Voltak, akik jóízűen falatoztak és a látványban gyönyörködtek, de akadtak olyanok is, akik a forgók és körhinták széles skáláját próbálták ki.

Ezután következett a komáromi monostori erőd. Itt sokat időztünk, kicsit feleslegesen. Maga az erőd nagyon szép látványt nyújtott, azonban az itt eltöltött idő nagy részében üres istállók és folyosók labirintusában keringtünk. Innen továbbindulva győrújbaráti szállásunk, az Apór Vilmos Kollégium felé vettük az irányt. Amikor megérkeztünk, csodálkozva néztük, hogy a szállás egész elfogadható, és kerestük, hol a csapda. Három év alatt volt fűtetlen szoba, rövid ágy, de ez a mostani kifogásolhatatlan volt, bár a víz lehetett volna egy kicsit melegebb, de ez már tényleg csak részletkérdés. Innen az egyik legjobban várt programra indultunk, paintballozni. Egy bezárt bérhelyiségben és egy sötét pincében lőhetett egymást a két csapat. Vacsoránkat a Sarokház Vendéglőben fogyasztottuk el, az ételek mindhárom nap nagyon finomak voltak. Egy rövid imával zártuk az estét a kápolnában. A hosszú nap után a legtöbben hamar nyugovóra tértek.

Másnap reggel kicsit fáradtan kelünk fel, de nagyon vártuk az aznapi programokat. Abdán álltunk meg először, ahol

egy kisebb séta után megtekintettük Radnóti Miklós halálának helyszínét. Itt egy kisebb akadályba ütköztünk, hiszen nem indult a busz, de mi ezt is megoldottuk: betoltuk. Ezután Lébényen egy román kori templomban jártunk, majd Pozsony felé vettük az irányt. Itt egy gyors városnézés keretében megtekintettük a várat, a dómot, az alsó- és felsőtábla épületét, majd volt egy óra szabadidőnk, hogy jobban felfedezzük a várost. Ezután továbbindultunk Carnuntumba, útközben a köpcsényi csokigyár boltjánál álltunk meg egy gyors bevásárlásra és az ebédünk elfogyasztására. Carnuntumba érve elkezdett szakadni az eső, de minket ez sem tántoríthatott el attól, hogy megnézzük az ókori romváros felújított mását. Nagyon érdekes volt belátni az akkori emberek életébe, a legérdekesebb a teljesen rekonstruált fürdő és utcarész volt, és persze a játszótér. Miután végigjártuk a romvárost, visszaindultunk Győrbe, ahol az osztály két csapatra szakadt: az egyik fele a győri fürdőbe ment, a másik fele pedig Papp Attila tanár úr vezetésével az Irodalmi Kávézóban kávézott és koccizott (természetesen alkoholmentesen).

Mindezek után elfogyasztottuk vacsoránkat, egy esti imával lezártuk a napot, és sokan aludni mentek. Azonban sokak számára csak ekkor kezdődtek az izgalmak, hiszen megkezdtük az éjfélig tartó Activity-maratont. A hangulat fenomenális volt, a humoros mutogatásokat még sok évig fogjuk emlegetni.

Másnap reggel Győrbe folytattuk utunkat, ahol megnéztük a várost, majd a Mobilisba látogattunk el, ahol érdekes fizikai és kémiai játékokat próbálhattunk ki. A legérdekesebb a félórás bemutató volt, ahol látványos kísérleteket nézhettünk meg, és mindeközben nagyon jól szórakoztunk. Hazafele még megálltunk Pannonhalmán, ahol sok szép dolgot láttunk, bár az idegenvezetés elég hosszúra sikeredett.

Nekem személyesen a hazaút volt az egyik legnagyobb élményem. A buszon Papp tanár úr vezetésével kártyázni (Solo) kezdtünk, körülbelül 10-en álltunk körbe egy kis zugot a buszon, és minden kanyarban a talpon maradásért küzdöttünk. Miután ezt meguntuk, Papp tanár úr elővette a gitárját, és az éneklésé lett a főszerep. A hangulat itt érte el tetőpontját és szerintem sokan voltak, akik bánták, hogy hazaérkeztünk, de egyszer minden jónak vége szakad. Remélem, az utolsó évi osztálykirándulásunk még a mostanit is fölül tudja múlni, bár hangulatban nehéz lesz.

Tapodi Krisztián és Tóth Zsanett, 11. B

Kirándulás a Rákóczi-birtokon – A 11. C osztálykirándulása

Május 1-jén kezdetét vette az első napunk az osztálykiránduláson, ami épp anyák napjára esett, így indulás előtt mindenki fel tudta köszönteni édesanyját.

Reggel 8-kor indultunk az iskola elől. Kísérő tanárunk az osztályfőnökön kívül Károlyi Attila tanár úr volt. Az első úti célunk Debrecen volt, ahol megnéztük a főteret, azon belül a református kollégiumot és a nagytemplomot. Ezután a debreceni futballstadion következett. Itt volt kb. 20 perc szabadidő, volt, aki csak nézelődött, sétálgatott, néhány társunk megnézte a stadiont belülről.

A következő állomás Tokaj volt, ahol megnéztük a várost és annak néhány látványosságát. Innen a szállást vettük célba Sátoraljaújhelyen. Lepakoltunk, ismerkedtünk kicsit a hellyel, utána elmentünk vacsorázni, este pedig az egész napos út után pihentünk, beszélgettünk.

Másnap 8-kor kezdődött a reggeli, majd elmentünk Borsiba II. Rákóczi Ferenc szülőházához, ahol megnéztük a Rákóczi-szobrot, és Károlyi Attila tanár úr mondott néhány szót. Ide egyébként Szabó László SchP is elkísért minket. Utána a Zempléni kalandparkba látogattunk el, ahol két órát töltöttünk remek programokkal. Délben Kassa felé vettük az irányt, két és fél óras út vezetett oda. Ott megnéztünk egy gyönyörű templomot, a Szent Erzsébet dómot, azon belül II. Rákóczi Ferenc síremlékét. A dóm előtt Károlyi tanár úr beszélt néhány szót a dóm épületéről, azután megnéztük az Orbán-tornyot. Kaptunk egy kis szabadidőt, amit sétával és fagyizással töltöttünk. Ezután visszaindultunk a szállásra, gyors lepakolás után jöhetett a vacsora és az esti pihenés.

A harmadik napon ugyanúgy 8-kor kezdődött a reggeli, utána Széchalom következett, ahol Kazinczy Ferenc mauzóleumát tekintettük meg, majd továbbrobogtunk a füzéri vár felé. Felmásztunk a várba, ami egy hegy tetején volt, nagyon sok érdekes dolgot láttunk: régi ruhákat, ágyakat, fali díszeket, és persze a kilátás is gyönyörű volt. Délben indultunk haza, közben megálltunk kétszer pihenni, enni, és fél 8-kor érkezünk meg Szegedre egy hosszú és fárasztó út után. Fantasztikus kirándulás volt!

Bondár Dóra–Hunyadkúrti Diána 11. C

Akikre büszkék vagyunk

A Cultura Nostra egy nagyszabású történelmi verseny, melyet a Pannonhalmi Főapátság szervez immár 15. éve. A hazai és az országhatáron túlról érkező mintegy 900 diákból iskolánk csapata (Aleksza János, Tapodi Krisztián, Tóth Zsanett) idén az előkelő 5. helyezést érte el. Ők nyilatkoznak élményeikről.

Krisztián: A verseny témája a Szent Márton évhez igazodott (idén emlékezünk meg a szombathelyi születésű Márton püspök születésének 1700. évfordulójáról), és magába foglalta a keresztény Európa születésének 313-tól 1000-ig tartó időszakát. Megjegyzem, Szent Mártonról alig esett szó, inkább a népvándorlásra kérdeztek rá, talán azért, hogy a nem egyházi iskolás diákok is képben legyenek.

János: Nekem ez volt az első alkalom, hogy indultam ezen a versenyen. Érdekes volt magát a felépítését látni. Az első fordulóra még itthon került sor, és internetet is lehetett használni. A másodikra Hódmezővásárhelyre kellett mennünk: itt egy feladatlapot töltöttünk ki, és csak a saját tudásunkra hagyatkozhattunk; a harmadik pedig

már egészen játékos volt, és inkább a gyorsaság és a kreativitás számított.

Zsanett: A készülés rengeteg időnket elvitte, viszont azzal foglalkozhattunk, ami bennünket érdekelt. Krisztiánnal mi harmadszorra vettünk részt ezen a versenyen, és mindig nagyon megérte, megtanultunk pl. jegyzetelni.

János: Magára a versenyre úgy készültünk, hogy felosztottuk magunk között a témát. Nekem jutott a népvándorlás és a frankok kora, a többiek az egyháztörténelmi részeket osztottak (szerzetesség, pápaság, zsinatok, eretnokség). A verseny első két fordulójára több órán keresztül tartott, és előtte nagyon sokat kellett rá készülni.

Krisztián: A harmadik forduló viszont már nem a tudásra volt kihegyezve, és a szervezők is jelezték, hogy annak a tíz csapatnak, aki ideáig eljutott, a harmadik forduló már maga egy nagy győzelem.

Zsanett: Ezen a fordulón ki kellett találnunk egy színdarabot a megadott témával kapcsolatban. Nekem ez nagyon tetszett, mindjárt felszabadultnak éreztem magam. A mi darabunk a képmobilról szólt, beállít-

tottuk a két császárt, én pedig a Bonum tévés közvetítő voltam.

Krisztián: Nekem nem ez volt a kedvencem, mert én ilyenkor nagyon izgulok. Én inkább azt a feladatot emelném ki, amikor kivetítettek egy forrást, amelyre licitálhattak a csapatok, és aki megnyerte, az fejthette ki a gondolatait a zsűri előtt.

Zsanett: Nagyon kedvesek voltak a zsűri tagjai. Annak ellenére, hogy az egyikük docens, a másikuk a Savaria múzeum vezetője, ketten főiskolai tanárok, mégsem a távolságtartás, hanem a közvetlenség volt rájuk jellemző. *Krisztián:* Konkrétan a nyerevényünk egy ötnapos pannonhalmi tábor július 4. és 9. között.

Zsanett: Nekem és Krisztiánnak ez éppen egybeesik a vezetőképzővel, de majd valahogy megoldjuk.

Krisztián: Erre a versenyre saját magunkat szerveztük be, de Károlyi Attila tanár úr sokat segített nekünk a felkészülésben: délutánokat töltött velünk, és előtte ő maga is hozzáolvasott, hogy tudjon nekünk segíteni. Úgyhogy neki tényleg nagyon hálásak vagyunk.

Keserű György SP

„Az egésznek volt egy hangulata. Nem akarom részletezni, szerintem ezt át kell élni.”

„Én és még pár tökös csávó az osztályból biciklivel közelített meg a helyszínt, név szerint Öttömöst.”

„Mikor egyedül sétáltam egy kicsit a tanya körül, az nagyon felszabadító és nyugodt volt, azt mondom, már csak azért a 10 percért megérte, ha másért nem is.”

„Az éjszakai séta eleinte vegyes érzelmeket váltott ki belőlem. Nem féltem, csak óvatos voltam. :)”

„Érdekes átélni a tűz körüli dobolás hangulatát, ahol mindenki kiadja a benne rejtőző ritmust, egy nagyszerű muzsikát kreálva. Gyakorlatilag nem lehet hibázni, csak élvezni kell.”

„Az esti tábortűz körül ülve a hangszereinket megszólalva eltűnődtem egy picit a dolgok menetén, és Róbert barátommal lefeküdtünk a fűbe, csak néztük a csillagokat egy meghitt beszélgetés keretében.”

„Csak ültem és ütöttem a ritmust, miközben sorra újabb és újabb képek jelentek meg előttem.”

„Az ebédből mindenki nagyon jól lakott, remek marhapörkölt egy kis tarhonyával és uborkával, mondhatni best a túság menüjében.”

„Kicsit megerősödött bennem az, hogy milyen fontosak is barátok, társak az életben.”

„Úgy érzem, hogy ez a lelki gyakorlat hozzám adott valamit.”

(Lelki gyakorlat-mozaik a'la 10. A – Öttömös, 2016. április 15-17.)

LÁZÁR ERVIN 80

Még szerencse, hogy Mikkamakka gyakran meglátogatta Babó Tittit. Mert ismeretes, hogy Mikkamakka majdnem mindent tud. Avagy: majdnem tud mindent. Esetleg: mindent majdnem tud.

MegREÖKönyödés

Nem adják ingyen a mondanivalót – Formákba gabalyodva a Reök-palotában

A 11. A osztállyal megnéztünk egy kiállítást Tér, szín, forma címmel a szecessziós Reök-palotában. A lépcsőházbeli reggeli ima után pár szó esett a szecesszióról, annak teljességéről. S miután mindenki elringatta lekelt a kacsaringós formákban, beérkeztünk egy olyan térbe, ahol csak geometrikus tárgyak – objektumok – voltak kitéve földre és falra.

A színek erősek, a formák csupaszkok. Ezek a tárgyak a magyar kortárs művészet geometriai törekvését mutatja be. Mindenki valami igazán szépet várt, de nem azt látta. Láttunk festményeket, melyeken csupa színes mértani forma volt: lépcsőház fekete-fehérben, a szerkezetig lecsupaszítva. Volt olyan „folyósó”, amit textiltől készített az alkotója. Sajnos nem kerülhettünk kapcsolatba a művel, mert nem engedtek át az ajtón. Volt üveg-kő és acélszobor hullámba dermedt

formából, valamint mozgó műalkotás is. Meg kellett mozgatni a fantáziánkat, hogy elgondolkodjunk a művek üzenetén. Azokat a tárgyakat tartottuk jónak, amelyben felfedeztük az üzenetet, az önmagán túli mondanót. Hozzá kell szoknunk, hogy egyre

gyakrabban találjuk szemben magunkat azzal, hogy részesei vagyunk a műalkotás kibogozásának. Ma már a mondanivalót sem adják ingyen.

Barkos Bea

Aprilis 22-én pénteken indult a 11. A osztály Barkos Bea Tanárnövel

a szegedi szecesszió kiemelkedő épületében (Reök-palota) rejlt hazai, modern művek utolsó szögére váró koporsója felé. A tárlat a Geometrikus kiállítás címet viselte, és a magyar geometrikus művészet törekvéseiből nyújtott ízelítőt.

A tárlatvezetőnk egy hölgy volt, akinek személye különös feszültséget sugárzott. Sejtésünk beigazolódott. A kép címe és az alkotó a centrum, a néző és műélvező a láncos kutya. Nem láthatsz bele mást egy körbe, egy háromszögbe vagy egy négyszögbe, mint a feminin erőt. A kérdéseinkre érkezett válaszok aránya 25%-os volt. A kiállítás meglehetősen vegyes érzelmeket keltett bennünk. Sokakban azt a gondolatot hívta elő, hogy legalább nem kell órán ülni – de voltak olyan megjegyzések, amelyek nem nyomtatásra valók.

A kiállított alkotások sokfélék voltak, élvezhető-

ek, ha nem is úgy, mint egy kevésbé absztrakt sorozat. A köröknek, pacsmagoknak, íveknek, színfoltoknak, térben és síkban elmozdított műveknek inkább a tudattalanunkra volt hatása. A kertészet, a lakberendezés, az építészet, a televízió és ezeregy dolog ezeket a formákat használja és alkalmazza.

A látogatás tanulsága: legyél nyitott, kritikával élni érdemes. Leszólni és pocskondiázni a másik alkotását vagy másnak tetsző dolgot ripacs dolog. A kritika és leszólás közt van különbség. Ne fogadd el, ha más a szádba akar rágni valamit! Még azt sem kell, amit írok!

A kiállítás hatása sokkal érdekesebb volt, mint a kiállítás maga. Ez a téma nagy kommentháborúkat indíthatna, de semmi eredménnyel. Végezetül egy idevágó idézet: „Egy műalkotás értelmezése legalább annyira vallhat a mű értelmezőjéről, mint magáról az alkotójáról.” (Németh Attila)

Körmendi Zoltán 11. A

Egyre több fórumon kerül elő az oktatás és nevelés mikéntje. Szeged olyan alapfokú művészeti iskolával büszkélkedhet, ahol különleges nevelési módszerek valósulnak meg sikerrel. A Dugonics András Piarista Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium művészetoktatásának tehetőségfejlesztő munkájában igyekeznek minél hatékonyabban megfelelni a 21. századi nevelés komplex feladatának, olyan eszközöket adva tehetséges növendékeknek, amelyekkel belső motivációjuk fenntartása mellett művészi technikáikat és kifejezőmódjukat fejleszthetik. Munkájuk fontos módszere a projektekben való kollektív gondolkodás, illetve az alko-

tó művészeti csoportokban történő fejlesztés.

Szegedi és országos szinten szerzett elismeréseiket elsősorban versenyeredményeiknek, növendékeikkel kiadott tematikus CD lemezeknek, Gitártalálkozóiknak, a „Ha folyóvíz volnék” moldvai missziós kulturális körútjaiknak, a Szeged – Cambridge Kórustalálkozó közös koncertjeinek, és tematikus rendezvényeiknek köszönhetik.

Az intézményben tanító művésztanárok saját művészi indíttatásai is példértékűek.

Kuzma Levente orgonatanárnak várhatóan 2016 nyarán jelenik meg első szó-

Háztűznéző

ló CD lemeze „Masterworks – Mesterművek” címmel. Emellett Németországban, a Belgyumi Barokk Orgonafesztiválon, Svájcban és az USA-ban koncertezik.

Fábrri-Ivánovics Tünde, Lipták Dániel és Fábri Géza népzene-tanárok szintén rendszeresen turnéznak külföldön, áprilisban a Zeneakadémián, a Hagyományok Házában, illetve Nagy László költőnk szülőházában volt nagysikerű koncertjük. Telt házas Gyermekek koncertjeik egyedülállóak.

Barkos Beáta tűzzenemánc-tanár a Firenzei Bienalén szerepelt alkotásaival.

Csányi Ildikó gor-

donkaművész az AranyEzüst Quartettel, illetve Csányi Zoltán gitárművésszel turnézik Szegeden és külföldön.

Szalkai Sándor gitártanár, a Gitártalálkozó megálmodója, Symphony of Symbols nevű metálfzenekarával ad ki CD lemezt.

A sort számos egyéb esetben is folytathatnánk, de ennél sokkal fontosabb, hogy ezek a tanárok a diákjaikért a szó jó értelmében véve fáradoznak: „kicsikkel” nagyban gondolkodnak.

A művészeti iskola kiállítással egybekötött pünkösti koncertje május 18-án került megrendezésre a piarista templomban.

Fábrri Géza

Szerencsés szám-e a nyolcas? – A VIII. Gitártalálkozóról

Március 12-én és 13-án iskolánk és a Karolina Gimnázium művészeti iskolájának közös szervezésében immár nyolcadik alkalommal rendezhettük meg a Tavaszai Gitártalálkozót. A helyszín a Piár épülete volt.

Idén váratlanul nagy létszám gyűlt össze mind a fellépő hangszeres növendékek, tanáraik és kísérőik tekintetében. Összesen tíz különféle városból és több kisebb településről érkeztek hozzánk a vendégek: Budapestről, Pécsről, Szegedről, Csongrádról, Szentesről, Kiskunfélegyházáról, Orosházáról, Makóról, Pitvarosról, valamint Szerbiából, Magyaránizsáról. Szám szerint 21 zeneiskola 78 növendéke képviselte az intézményeket.

Az érkezés és regisztrálás óráiban az aula egy repülőtéren terminálra emlékeztetett. Persze a gitártokokat nem vizsgálta át a fogadóbizottság...

A találkozó ünnepélyes megnyitása Jusztinné Nedelkovics Aliz igazgatónő pár perces köszöntőjével kezdődött, majd a kezdési sorrend ki-sorsolását követően indulhatott a gitáros „muzsikadömping”, ahol a különféle egyéni és kamaraprodukciónak hangzottak el.

A lelkes szervező csapatunk rutinosan forgatta a hajó kormánykereket, így az évek óta a rendezvényt meghatározó oldott légkörben nem futottunk zátonyra.

A gitártalálkozó koncepciója, hogy nincsenek előre meghatározott, kötelezően játszandó darabok és korcsoportok sem. Így minden lelkes növendéknek lehetősége nyílik az a repertoárját alkotó darabokból tetszés szerint választani.

Természetesen idén is kéttagú zsűri értékelt szakmai szempontból a hangszeres produkciókat. A zsűri sorában tisztelgettük Bozóki Andreát, a sze-

gedi egyetem konzervatóriumának gitáros művésztanárát és Szilvágyi Sándor gitárművészt, aki maga is egykori diákja volt a pesti piarista gimnáziumnak.

Iskolánkat és a gitáros tanszakit a következő „kontingens” képviselte név szerint: Pedersen Ella, Nagy Viktória, Jusztin Veronika és Tokaji Balázs. A mi kis csapatunk az ebédet követő órában következett.

A szombati, első napon bemutathatták hangszeres tudásukat a különböző városokból és településekről érkező gitáros növendékek. A zeneiskolások repertoárja a reneszánsz kortól a kortárs zenei gitáros irodalomig terjedt, annak szóló és kamaraműveivel együtt, de megjelent a kínálatban a könnyűzene is. Egyetlen előírás volt csupán, hogy klaszszikus, azaz ujjal történő játéktechnikát képviseljen az előadó.

A gitár mellett a kamaraprodukciónak résztvevő hangszerek a kö-

vetkezők voltak: hegedű, fuvola, xilofon. Nem utolsó sorban említeném meg a pécsi Apáczai Csere János Művészeti Alapfokú intézmény 11 főből álló gitárzenekarát, amely országos szinten is bizony komoly erőt képviselő együttes.

Délután következett a „konzis” gitáros növendékek műsora. A gálakoncerten fellépő gitárosok idén is az SZTE Vántus István Szakközépiskolából érkeztek. A már szinte „kész” fiatal előadók műsora motivációs erővel bírt, megcsillantotta annak a lehetőségét, hová is juthat el pár év lelkes és kitartó munkával egy fiatal zeneiskolás növendék.

A koncert után jött a várva várt zsűrizés, és az oklevelek, ajándékok is gazdára találtak. Nálunk a Tavaszai Gitártalálkozón mindenki nyertes, hiszen minden fellépő kap oklevelet és még ajándékot is, ami praktikus hűrkészletet valamint gitárhúrt jelentett.

A második napon, vasárnap a közös zenélése volt a főszerep.

Gitárzenekart alapítottunk, majd a délelőtti munkafázisokat követően a begyakorolt darabokat koncert keretén belül bemutattuk a lelkes szülőknak. Megmutattuk, hogy képesek vagyunk még így, az „ad hoc” kereteken belül is közösen koncertezni. A vasárnapi fakultatív programon részt vett a pécsi, a kiskunfélegyházi, a szegedi és az egyik pesti zeneiskola gitáros csapata.

A pécsiek 11 fővel, a legnagyobb létszámmal voltak jelen a vasárnapi programon. Mindez mutatja a közös zenélés iránti érdeklődést, amely az igazi muzsikálás alapját jelenti.

Reméljük, hogy a IX. Gitártalálkozó is hasonló sikerrel zárul.

Szalkai Sándor

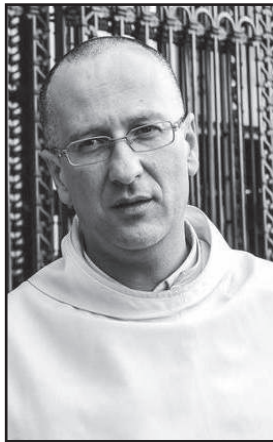
LÁZÁR ERVIN 80

Reggel, elindulván a világba utcai ruháival együtt mindenki magára ölti a páncéljait is. Eleve védekezni akar mindenféle tüske, bánthatom ellen. De mekkora öröm, ha valaki olyannal találkozunk, akinek jelenlétében legalább páncéljaink egy részétől megszabadulhatunk!

11

„Az első Totya Show tagja voltam”

Bátor Botond egykor piarista diák volt, majd a pálosok tartományfőnökévé vált. Többek között életútjáról, emlékeiről és a magyar alapítású rendről kérdeztük.

Eleinte a budapesti piarista gimnáziumba szerettem volna járni, de a Gondviselés úgy rendezte, hogy Kecskemétre kerültem. Akkor nem tudtam, hogy mindez azért történt, hogy nem sokkal az iskola elkezdése után édesapám halála már a kollégium védő falai között érjen, a piarista atyák szerető gondoskodása közepette. Abban a helyzetben édesapám helyett voltak az atyák igazi „atyák”, „apák”. Élmények tekintetében valójában a kollégium volt a meghatározó. De persze maga az iskola is, a kettő szorosan összefonódott. Rendkívül sok élménnyel gazdagodtam. Gazdag szabadidős programok közül lehetett választani, sokat mozogtunk és nagyon jók voltak a filmnézési lehetőségek is, hiszen abban az időben ritkaságszámba ment a videó.

Sokat jelentettek a közös lelki programok is, szentmisék, adventi készülétek és a gitáros misék, amelyek engem is ösztönöztek arra, hogy megtanuljak gitározni. De volt egy kis zenekarunk is, ahol gyenge hegedűtudásomat is elővehettem, és élveztük a közös zenélés örömét. A kórus is fontos szerepet töltött be az életünkben, azt hiszem, nemcsak zeneileg, éneklés szempontjából, hanem nevelés tekintetében is sokat adott. Nem hagytam volna ki a nyári kirándulásokat, táborokat sem. Voltunk biciklizni, kenuzni, vitorlázni, gyalogos túrán, és nagyon sokszor táboroztunk Tiszaugon.

A lelki vezetés, gyónás, lelki gyakorlatok színessége, amelyek valóban csendben, szilenciumban zajlottak, formáltak, alakították lelkünket. S persze a diákokra jellemző csíntevések sem maradhattak el. Összetörtem az engedély nélkül elvitt kerékpárt (persze vállaltam a következményeket, ez is iskola volt), éjszaka pizsamában az iskola előtti téren kergetőztünk, kiszökve a kollégiumból, aminek a fogócskázó társam lábtörése lett az eredménye. Bizony volt, hogy egykét alkalommal lógtam, amikor orvoshoz kellett menni. De mivel gyorsan végeztem, eszem ágába sem volt visszamenni az iskolába, igazolásom volt. Egy diák éle-

tébe adott esetben ezek beleférnek, nem tud az ember nyugton maradni teljesen. Bár szerintem azért alapjában véve „jófiúk” voltunk.

Szegheő József tanár úr milyen hatással volt magára? Milyen osztályfőnök volt?

Szegheő tanár úr, vagyis Totya osztályfőnököm, gyóntatóm, prefektusom, matek-, fizika- és technikatánoárom volt. Az első Totya Show tagja voltam, vagyis az akkoriban elinduló gitáros misék aktív részese. Sokat köszönhetek neki. A mindig rumlis szobájában egy olyan rend uralkodott, amin csak csodálkozni

Mozartot, Bachot, de Hobót, Doors-ot, Simon and Garfunkelt és sok-sok másféle zenét. De nemcsak hallgattuk, hanem sokszor beszélgettünk ezekről a zenékről, a szövegeikről. Soha nem volt unalmas az osztályfőnöki óra. Persze a matek- és fizikaórákat utáltam, de kibírtam. Nem is ő tanított végig bennünket, talán csak fizikából. A technikaórát is átvette más, Nagy László tanár úr, akihez amúgy sportornázi is jártam.

Szegheő tanár úrral sokat kirándultunk, ő teljesen a diákoknak szentelte az életét, mint igazi jó piarista. Családját is megismerhettük, voltunk is náluk, talán több alkalommal is. A Totya Show ötlete is nagyon jó volt, hiszen a városban élő lányok is jöhettek, ami persze egy fiúgimnáziumi kollégistáinak nagy vonzóerő. Sok közös és szép programunk volt a szentmiséken kívül, barátságok, szerelmek szövődtek, ha nem is maradtak meg, de nyomtalanul nem tűntek el a szívünk-ből. (Persze van ebből egy szép házasság!)

Tözsér és Czeglédi tanár úrról milyen emlékei vannak? Czeglédi tanár úr mesélte nekem, hogy olyan volt számára a gimnáziumi évek alatt, mint egy „pótnagytestvér”.

Tözsér Pál tanár úr a párhuzamos osztályba járt, de a kollégiumban, sőt közös hálóban együtt voltunk sok más társunkkal. Mint Totya Band-tag és egyáltalán a közös háló sok közös élményt adott számunkra. Egy egészséges, jó hangulatú baráti körré formálódott a közös háló, olyanok voltunk együtt, akik együtt tudtunk gondolkodni és akár a mókában, akár a komoly dolgokban is megértettük egymást.

Czeglédi Zsolt tanár úr a fiatalabb generációhoz tartozott. Szabó István tanár úr gondolata volt, hogy az idősebb diákok karolják fel a fiatalabbakat. Nagyon jó és szép feladatnak tartom, és szerettük is. Voltak közös programjaink, kirándulásaink, stb.

A pálos közösség jellemző vonásai, amelyek ifejezik a rend gazdag szellemi örökségét, egészséges hagyományait és történelmi fejlődését, egyben meghatározzák legközelebbi feladatait is, a következők:

- 1) Az Úr titkainak szemlélése a szent magányban, s a liturgikus imák szeretete.
- 2) Szegénységben eltöltött tevékeny élet, valamint vezeklés, mint Krisztus megváltó önküresítésében való részvétel.
- 3) A Boldogságos Szent Szűz különleges tisztelete, amely főként Mária követésében nyilvánul meg saját megszentelődésünk munkálásában és apostoli tevékenységünkben.
- 4) A Szentlélek által vezetett és az idők jeleire érzékeny apostoli buzgóság az Egyház és az ember-társak szolgálatában; ez a buzgóság különösen is megmutatkozik az igehirdetésben, életünk tanúságtételében, a szentségek kiszolgáltatásában, különösen a gyóntatásban.

ELSŐ REMETE SZENT PÁL
RENDJÉNEK KONSTITÚCIÓJA

lehetett. Ha valamit keresett, pillanatok alatt megtalálta. Nem volt olyan zene, irodalmi szöveg, amihez ne tudott volna hozzászólni, de adott esetben akár a legújabb feldolgozást is prezentálta pillanatok alatt. A kollégiumban hallgattunk

Volt olyan piarista atya, akire felnézett, aki esetleg példakép volt?

Nehéz lenne különbséget tenni, mert abban az időben mindenkire felnéztünk. Az előzőekből kitűnik, hogy Szegei tanár úr nagyon meghatározó volt az életünkben, életemben. Ha bárkit is kihagynék, az talán bántó is lehet, ezért nem is kezdek bele a felsorolásba.

De talán az akkori iskola vezetőit, már csak a megbízatásuk miatt is megbecsülhetem, ha leírom: Lukács László igazgató urat s majd Ruppert József igazgató urat említeném még meg. Ruppert tanár úr ráadásul nagyon jó pedagógiai érzékkel tudta megszerettetni velünk a komolyzenét és alapozta meg ez irányú műveltségünket, bár biológia-kémia szakos tanár volt. Az is igaz, hogy akit kirúgott a kórusból, az előbb utóbb az iskolától is elköszönhetett. S ez egyáltalán nem igazságtalan tett vagy valamiféle bosszú volt, hanem mindenki számára világos következmény.

Szerzett olyan tapasztalatot, tudást, melyek a szerzetesi életében hasznos, és melyre mindig emlékezni fog?

Természetesen szerzetesek között élve, nagyon sok tapasztalatot szereztem. Az imádság fontossága, a szentmisék szeretete, a közösségi élet tisztelete, a reggeli felkelés mind-mind nagyon sokat adott. Érdekes, hogy sokszor gondolok arra, hogy a piarista atyák milyen tisztelettel fordultak Jézus Édesanyja, Mária felé. Tehát a Mária-tiszteletet is meg lehetett tanulni. Emellett a rendalapító személye is meghatározó volt számomra, Kalazanci Szent József személye és ünnepe mind a mai napig fontos számomra és egyúttal segítség, hogyan viszonyuljak saját rendem patrónusához, Első Remete Szent Pálhoz és alapítójához, Boldog Özséb atyához.

Hogyan lett szerzetes, és miért pont a pálos rendet választotta?

Az érettségi után civil teológus hallgató voltam a Pázmány Péter Egyetem Teológia Karának elődje, a Hittudományi Akadémia keretei között. Aztán elmentem Győrbe, második évben a szemináriumba. A második év után elvittek katonának (1988-89), ahol bőségesen volt időm gondolkodni, hogy szerzetes legyek. Eredetileg is ezt terveztem, de a katonaság adott egy lendületet a döntésben. Visszatérve a

szemináriumba harmadik évben rátaláltam a pálosokra, és már el is döntöttem, hogy belépek a rendbe. Megismertem a pálos atyákat, és ez elég volt a végleges döntés meghozatalában. Persze az sem volt utolsó szempont, hogy az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend a pálos rend.

*Te is Magyarország, édes hazám,
a pálosokkal fogsz növekedni és
ugyanazzal fogsz hanyatlani.
Pázmány Péter*

Hosszú ideig maga volt a pálosok tartományfőnöke, hogyan tekint vissza ezekre az évekre?

Sok kegyelmet kaptam a Jóistentől, nehéz időszak volt. Nem bánom, hogy voltam tartományfőnök, de azt se bánom, hogy véget ért. Megtanultam a tartományfőnökségem alatt, hogy ne az ellenségekkel foglalkozzak, hanem a barátainkkal. Megtanultam, hogy mindig az első hír az igaz: vagyis, ha már valaki valamit hallott a pálosokról, és az ráadásul nem felel meg az igazságnak, azzal már nem nagyon érdemes foglalkozni, nem tudok meggyőzni senkit. Ezért eldöntöttem, hogy nekünk, pálosoknak kell mindent megtenni azért, hogy az emberek rajtunk keresztül ismerjék meg a rendet, és ne mások tolmácsoljának rólunk olyan tanokat, amelyek még köszönő viszonyban sincsenek a valósággal és a kereszténységgel. Nagyon sok embert megismertem, és ezért is hálás vagyok.

De ami leginkább megmaradt bennem

erre az időszakra vonatkozóan, a következő: Isten megmutatta végtelen hatalmát. Nem alázatoskodásból írom, de nem tartottam magam soha nagynak, tehetségesnek, ez persze egy darabig csomó kisebbrendűségi érzéssel társult. Talán ez már elmúlt, mégis azt látom, hogy olyan nagy dolgokat vitt végbe Isten egy kicsinyke erőfeszítés után, amin mindig csak csodálkozni tudtam. Azt hiszem, hogy a döntés és a ráhagyatkozás a fontos. Megerősödtem azon hitemben, hogy még mindig jobb dönteni (adott esetben, ha objektíve rossz is az a döntés), mint nem dönteni! Persze mindez akkor igaz, ha Isten kezébe ajánlom. Van, akivel megbeszéltem, és ennek alapján hozom meg a döntést. De fárasztó főnöknek lenni! Jó, hogy volt, de jó, hogy vége van.

Mennyiben más a pálosok élete, mint a piaristáké?

Minden rend magán hordozza az alapító szándékát. A piaristák mindig tanítottak, s ennek fényében éltek rendházaikban az atyák és testvérek. A pálosok remetékből létrejött közösség, ami persze a történelem folyamán sokban változott, alapjellemben azonban mindig megmaradt. De a történelem kihívásaira is próbált figyelni a rend. Talán az, hogy magyar alapítású rend, megjelölte küldetését. Sokat tett a magyarságért, a magyar kereszténységért. De tette ezt nem kirekesztőleg, hanem éppen ellenkezőleg. Más nemzetek számára is fontos szerepet töltött be a pálosok közössége. A horvátok nemzeti identitásának formálásában nagy szerepet vállaltak a pálosok, éppen így a lengyelek hazaszeretetének az ápolásában.

A szemlélődés és lelkipásztori munka kettősében élnek ma is a pálosok, és ott gyümölcsöző a munkájuk, ahol harmóniában van az imádság a munkával. Keressük a lehetőséget arra, hogy tudjunk kicsit félrevonulni, az Úrral való együttlét után még inkább képesek legyünk szolgálatunk betöltésére az emberek között.

*Tapodi Krisztián–
Tóth Zsanett 11.B*

LÁZÁR ERVIN 80

– A barátság csak az árulás lehetőségével ér valamit. Minden érzélem csak az árulás lehetőségével ér valamit – mondta kissé hangosan Illés Ézsaiás.

13

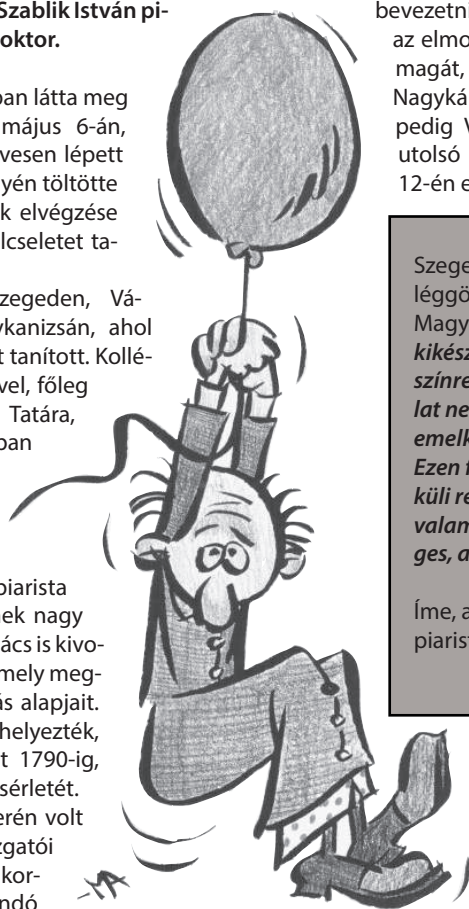
A röplő piarista

270 éve született Szegeden Szablik István piarista szerzetes, bölcséleti doktor.

A Dél-Alföld központjában látta meg a napvilágot 1764. május 6-án, majd mindössze 16 évesen lépett a kegyes tanítórendbe. Privigyén töltötte a noviciátust, ahonnan annak elvégzése után Nyitrára került, ahol bölcséletet tanult.

Tevékenykedett Szegeden, Vácon, Veszprémben és Nagykanizsán, ahol természettant és történelmet tanított. Kollégái közül kitűnt az éles eszével, főleg a fizika terén. Ezért előljárói Tatára, majd Pestre küldték. 1783-ban a fővárosban a Montgolfier testvérek kísérlete alapján elkészített egy léggömböt, amelyet 1784. augusztus 15-én feleresztett a piarista iskola udvarából. A kísérletnek nagy sikere volt, hiszen a városi tanács is kivonult erre a jeles eseményre, amely megalapozta a magyar léghajózás alapjait. Egy évvel később Szegedre helyezték, ahol igazgatóként működött 1790-ig, és itt is megismételte híres kísérletét.

Nemcsak a fizika terén volt kiemelkedő. Szegedi igazgatói éve alatt szembeszállt a kormányzattal, és nem volt hajlandó

bevezetni II. József tanügyi rendeleteit, amiért a helytartótanács az elmozdítását kérte. Előbb Makón, a rokonainál húzta meg magát, majd felettesei Kis-Szebenbe küldték. A későbbiekben Nagykárolyban, Tatán és Máramaros-szigeten tanított, aztán pedig Veszprémben és Nagykanizsán volt házfőnök. Élete utolsó éveit Kalocsán töltötte, ahol 70 évesen, 1816. május 12-én elhunyt.

Szegeden ő eresztette fel az első Montgolfier-rendszerű léggömböt 1785 Szent Jakab havában. Ahogy az akkori Magyar Híradó írja, „*edgy égi golyóbist, mely vékonyan kikészített hólyagokból vala elkészítve, veres és fehér színre részszerint kifestve, két lábnyi magasságú, három lat nehézségű, és öt minuták alatt a felhők határirra emelkedett mozsárpattogások és tapsolások között. Ezen felyülnevezett úr így megmutatta ezen szárny nélküli repülő golyóbisnak szerentsés felbocsátásával, hogy valami a francia és más idegen nemzetek közt lehetséges, a magyarok közt sem lehetetlen az.*”

Íme, a magyar aeronautika első úttörői közt egy szegedi piarista.

Móra Ferenc

A mester értékes hagyatékát, eszközeit és tanulmányait Vácon őrzik, ám néhány fontos kézírata sajnos még mindig lappang valahol.

Nagy Csongor, 11. A

Síksándorosok

Május közepén véget ér a szorgalmi időszak az Egyetemen, kezdődik a nem túl változatos és programokban sem gazdag vizsgaidőszak. Időszerről hát számot vetni az elmúlt tanév főbb eseményeivel.

Lelkigyakorlatok

Lelki programjaink fő vonalát emberi kapcsolataink átgondolása adta.

Ősszel Czeglédi Zsolt SchP. vezetésével ástuk mélyre magunkat a közösségi kapcsolatainkban.

Tavaszi lelkigyakorlatunk egyikében karolinás

egyetemi kollégistákkal együtt Vargáné Bögi Vera kalauzolt párkapcsolati témákban; a másik a minket megtartó rokon, baráti, munkatársi kapcsolatokról szolt egy börsönnyi túrával kiegészítve.

Előadásaink

Ebben a tanévben is igen színes volt meghívott előadóink palettája. Vendégeink voltak Beszélő c. sorozatunkban Berki Tibor pszichológus, Barkos Bea képzőművész, Szalay István matematikus, Klonkai László demográfus, Zsigriné Sejtés Györgyi mint csokoládé-szakértő, Vajda Tamás történész,

Arany Zoltán szociális munkás, Tózsér Pál piarista utazó és földrajztanár. Végül terepi előadással zártuk az évet: Ábrahám Krisztián a KNPI oktatósi referense kalauzolt minket a Fehér-tavon.

Oktogon Napok elnevezésű hétvégénk vezérfonala a piarista küldetésben is szereplő „teljes ember” volt. A témát Görfölvé Tibor katolikus teológus, Czagány Gábor református lelkész, Laár András buddhista tanító és Kiss Máté vállalkozó előadásaival dolgoztuk fel.

Teaházak

Idén is folytattuk teaházi sorozatunkat: minden kollégistánk tartott előadást, melyben

szakterületének, vagy érdeklődési körének rejtelmeibe vezette be hallgatóságát. Az előadások utáni beszélgetésben megtárgyaltuk az előadás erősségeit és gyengeségeit egyaránt.

Közösségi létünkben belső programjaink mellett többször nyitottunk kifelé is: ősszel zenei estet és bált, tavasszal pedig grillezős estet szerveztünk a szegedi keresztény egyetemi kollégiumokkal együttműködve.

Nagy vonalakban ennyi fért a tanévben az egyetemi tanulmányok mellett.

J.I.

Bőregerek, repülőkutya, vámpírok...

A denevérelet rejtelmei

A Magyar Természettudományi Múzeum és a Földművelés-ügyi Minisztérium Vadonleső Programja immár harmadszorra valósítja meg az Év Emlőse programsorozatát, hogy a hazai emlősfauna sokszínűségére és védelmére hívja fel a figyelmet. Ebben az évben a denevért – konkrétan: a magyarországi denevérfajokat – választották az Év Emlősevé. Így tehát aktuális, hogy kicsit közelebbről is megismerkedjünk e rejtelmes állatcsoporttal.

Ugyan a denevérek nem tartoznak a hétköznapijainkat leginkább meghatározó állatok közé, de fertelmes titokzatosságuk mindenképp hatással van az emberre: viszolygunk tőlük, ugyanakkor különlegesnek tartjuk őket. Nem véletlen hát, hogy a kultúrában is megjelennek: elég, ha közép-európai vámpírlegendák Drakula grófjára, a XIX. századi ponyvairodalom vámpírtörténeteire, vagy Gotham City 1939-ben – képregényekben – felbukkant hősére, a sötét lovagra, Batmanra gondolunk.

Nyári estéken, napnyugta után, mikor a bőséges táplálékot jelentő éjjeli rovarhadak – száftos molylepkék, ropogós cserebogarak, falatnyi szúnyogok – útra kelnek, szinte biztosan találkozhatunk levegőben cikázó, cirregő-csivitelő denevérekkel. Ilyenkor tanúi lehetünk ama képességüknek, amely igazán egyedivé teszi őket az emlősök körében: a repülésnek.

A denevérek a ma élő emlősök közül a szintén rovarévi életformát folytató cickányokkal, sünökkel és vakondokkal vannak közelebbi rokonságban (és nem a rágcsálókval, ahogyan arra a bőregér elnevezés hibásan utal). „Földhözragadt” rokonaikkal ellentétben a denevérek cickányszerű ősei azonban egy egyszerű lehetőséggel éltek: a levegőben kínálózó sokkal bőségebb rovarévi táplálék megszerzése érdekében mellső végtagjaik szárnyakká módosultak, és repülő életformára tértek. Míg a madarak szárnyainak felületét a tollazat növeli, a denevérek másképp oldották ezt meg: mellső végtagjaik négy ujjá – a hüvelykujj kivételével – rendkívüli mértékben megnyúlt, és ezek, illetve az ötödik ujj, a láb és a rövid fark között vitorlaszerű, vékony bőrhártya feszül, lehetővé téve az aktív repülést.

Mivel a denevérek az éj sötétjében vadásznak, szemük-re aligha hagyatkozhatnak, ha a fürgén röpködő rovarokat kívánják zsákmányul ejteni. Ehelyett ún. echolokációt alkalmaznak: hangszalagjaik segítségével rendkívül magas, 15.000–120.000 Hz frekvenciájú ultrahanghullámokat bocsátanak ki, amelyek visszaverődnek a tárgyak, rovarok felületéről. A denevérek ultrahangjai az emberi fül számára nagyrészt nem hallhatók, hisz mi csak kb. 20.000 Hz-ig vagyunk képesek a hanghullámok érzékelésre. A vadászó denevér füleivel fogja fel a visszaverődő hangot, és így meg tudja állapítani, hogy a tereptárgyak hol he-

lyezkednek el, illetve milyen távol van, mekkora, milyen irányban és milyen sebességgel repül a rovarzsákmány. Az ultrahangos felderítés rendkívül hatékony: már a legkisebb rovarok jelenléte is 3–5 méternyi távolságról érzékelhető. Kísérleti adatok szerint a röpködő denevérek az útjukba kifeszített, mindössze 0,08 mm (!) átmérőjű huzalt is képesek érzékelni és kikerülni.

Eléggé köztudott, hogy a denevérek nemigen tartózkodnak a talajon, hanem valamilyen barlangba vagy odúba húzódnak, annak boltozatán csüngenek. Ennek viszonylag egyszerű magyarázata van: a levegőben ugyan nagyszerűen manővereznek, de a madarakkal ellentétben a talajról elrugaszkodva nem képesek a levegőbe emelkedni: ehelyett függesszkedő tartásukból rögtön repülésre válhatnak. Érdekes, hogy a csüngés egyáltalán nem igényel erőbefektetést: a karmokhoz különálló ínuszalagok kapcsolódnak, amelyek izommunka nélkül behajlítva tartják a karmokat. Egyedül a szülés az, amely nem fejjel lefelé történik: a nőstény ilyenkor mellső végtagjaival kapaszkodik a mennyezetbe, a hátsó végtagok és a fark között feszülő bőrvitorlát felhajtja, így kicsiny

zsákokot képez, és ebbe pottyann porontya. A kis denevér aztán több hétig anyja hasoldalának szőrzetébe kapaszkodik, és az emlők termelte tejjel táplálkozik.

Habár a denevérek nagy része az eddig emlegetett rovarzsákmányoló életformához specializálódott, vannak olyan típusaik is, amelyek étlapján más jellegű táplálék szerepel. A mintegy ezer ma élő denevérfaj körülbelül egyharmada ún. gyümölcssevő denevér. Közülük is legjellegzetesebbek az Óvilág trópusain és szubtrópusain élő repülőkutya. Nevüket onnan kapták, hogy fejük arcrcsze a többi denevérről ellentétben megnyúlt, kutyaszerű. A gyümölcsök mellett nektárral és virággporral is táplálkoznak, így némely trópusi faj virágait ők porozzák be. Közöttük találjuk a legtermetesebb denevérfajokat: az indiai repülőkutya testhossza fél méter körüli, szárnyfesztségét pedig eléri a 180 cm-t.

A gyümölcssevők mellett ismeretesebbek rágcsálókra, kisebb denevérekre, madarakra, sőt halakra vadászó denevérek is, de kétségkívül a Közép- és Dél-Amerikában élő, három fajjal képviselt, alig 10 cm-es vámpírdenevérek a legkülönlegesebbek. Ezek az éjjel leple alatt tevékenykednek: odamásznak a kiszemelt alvó állathoz – amely lehet pl. szarvasmarha vagy ló –, és hegyes fogaikkal sebet ejtenek annak bőrén. Nyálukban – a hatékony és gyors vérszívást elősegítő – véralvadásgátló és érzéstelenítő anyag van. Egyetlen alkalommal testtömegük másfélszeresének megfelelő mennyiségű vért képesek fölvenni.

Szabó Gábor SP

LÁZÁR ERVIN 80

– Ezeket a miszerinteket hagyjuk! – legyintett mérgesen Bruckner Szigfríd. – Egyszer talákoztam egy miszerinttel, és összevissza hazudoztam nekem. Elegendem van a miszerintekből. Az ámbárokba meg az annakellenérékből is elegendem van. Az ugyebárokról meg az ámbátorokról nem is beszélve.

15

Veszna

Az este már elment, de a nappal még távol, és az időnek ebben a gazdátlan szakában megkönnyebbül az elnyűtt test gazdája. A végtelen magyar pusztá ugyanis az utóbbi hetekben nem termett mást, csak sziksót, legelőin oly szakadékok nyíltak, hogy egy óvatlan lábú üszőt könnyedén magával ránt az ördög a nyiladék sötétjébe. A szorongató hőség azonban nemcsak Isten barmait, hanem a nyáját is megtizedelte, és Josán atya sokszor prédikált a porról, melyből lettünk, és melylé leszünk, s ami ítéletnapig száll a széllal. A Szél. Ami a pusztában éjt nappallá téve, Szent István napjától Szent István napjáig fúj, és ami miatt annyi vándor elvesztette józanságát hosszú útján. De most az örök Szél lusta kimozdulni északi otthonából, és nem simogatja jámbor alattvalói bőrét. Veszna már számtalan nyarat megélt, de ilyet még ő sem látott, ám azt, melyet dereka ezen a reggelen jósolt, talán még egy őse sem pipált a vénségnek.

Veszna tudta ezeket a dolgokat, de mint istenfélő ember hitte, hogy sorsa az Úr kezében van, és amúgy is rövidesen elfogy élete fonala. Az Övé, melyet oly régóta fon.

Nyoszolyájában kezdődött minden, távol innét, Belgrád mellett, egy kis faluban. Apja magyar volt, vándordiák, aki, miután megszöktetett egy szerb, fehérbőrű, piros arcú cseléd-lányt, a Bánátban telepedett le. Kis házat építettek, baromfit tartottak, és egy tenyérnyi föld is jutott nekik. Az új otthonban hamar felsírt a kis Veszna. Ámde 4 esztendőskorában, egy hideg téli este szikra pattant ki a kemencéből a melléje terített báránypörre. A tűz gyorsan belekapott a gerendákba, és fogságába ej-

tette a kis családot. Apja az ablakon keresztül kiugrott vele a lattyakosra olvadt hóba, majd visszament hitveséért, de lányához már nem tért vissza. Szüleiből és kis házukból csak fekete hamu maradt a szállingózó hóban, de Ő, az egykor hívogató otthon ablaka előtt túlélte a bajt.

Veszna nécska a falu közös gyereke lett, enni adtak neki, foglalkoztak vele, néha cipőcskét és ruhácskát is kapott, ha valamelyik család sokadik gyereke már kinőtte, és még használható maradt. Ám valódi nevelője és gondviselője egy füves asszony volt, kitől kitanult mindent, mit az erdők és mezők magukba rejthetnek, legyen az gyógyír vagy mérge. Oly dolgokat is megtanult, melyekre a falusiak ferde szemmel néztek, és boszorkányságnak vélték. Beszélték, hogy állatokkal társalog, hogy kedvére változtatja, milyen idő legyen, és hogyha valamely legény szemet vet rá, akkor azt borzasztó kínokkal átkozta el. Így aztán az évek múlásával a falusiak kiutálták, kérője sem akadt, és öreg gyámját is elvitte az idő. Aztán 1848-ban, alig 20 esztendőskorában, a magyar forradalom, és a karlócai gyűlés hírére a kis szerb falu egyszerre megmozdult, és sokan csatlakoztak Jellasicsshoz, hogy a magyarok ellen harcolva elnyerjék a bécsi udvar kegyeit, vagy legalábbis vezetőik ezt mondták nekik. A helyiek ellenszenva a félvér hajadon ellen is fellángolt, és ha Veszna nem vette volna észre a háza felé tartó dühödöt csürhét, bizony igen fiatalon találkozott volna szüleivel Szent Péter előtt.

Részlet Körmenyi Zoltán 11. A osztályos tanuló készülő regényéből

Szókratészt meglátogatja egy barátja.

- Kedves Szókratész, egy nagyon érdekes dolgot hallottam valakiről, szeretném elmondani neked.
- Várj csak egy kicsit, mielőtt elmondod, kérdeznék valamit. Biztos vagy-e benne, hogy igaz a történet?
- Hát nem tudom, talán igaz!
- És ez a lelki hasznomat szolgálja, ha elmondod nekem?
- Hát nem tudom, hogy fogod fogadni, nem ismerlek, lehet, hogy hasznod lesz belőle!
- És mond megváltoztatható a dolog azáltal, hogy elmondod, vagy a világ lesz jobb ettől?
- Nem, ez egy megtörtént dolog, semmi nem fog változni!
- Hát akkor mondd, drága barátom, ha nem vagy benne biztos, hogy ez a történet igaz, a lelki javamat sem biztos, hogy szolgálja, a dolog sem változtatható meg és a világ sem lesz jobb tőle: akkor miért akarod elmesélni?

Általános leszerelés

Asereg fősorakozott az alakulótéren. Zömök paripák táncolnak a fénylő arcú katonák alatt, a napsütésben csillognak a zöld, sárga és piros csákók. Mert szerencsére besüt a függőfolyosóra néző konyhaablakon a nap. A sorok ugyan elég keszekuszkák, egy jobb tábornok bizonyára rájuk dörrenne, hogy balra nézz! igazodj! Mik maguk, szabadnapos kereskedőgédek vagy katonák!? De az itteni tábornok nem ennyire rigolyás, és szerencsére a tábornok fölöttesei sem rigolyások, aminek külön örvendek, mert a fölöttések mi vagyunk: a gyerek meg én.

– Ez ki? – bök a gyerek az egyik vitézre.
– Ez egy tizedes – mondom, mert valóban olyan tizedes formája van.

Úgy látszik, a tizedes ellen semmi kifogása, mert nagyra tátja a száját, s hogy félelmesebb legyen a dolog, zord pofát vág, s hozzá egy rettenetes csatakiáltás, egy hosszan elnyújtott áá.

A tizedes tudja, mi a kötelessége, máris ugratja péceli kenyérből készült lovát, szalonnaarcán példamutató elszántság, zöldpaprika-csákója meg se rezdül, vágat be a tettek mezejére. A hős tizedes eltűnik.

– Most egy századost kérek! Áááá!

A százados nem tévovázik, mi-csoda bátor hadsereg ez!

– A következő legyen egy ezredes – mondom a rangoktól megrészegülten –, s az ezredes csőrömpölő kitüntetésekkel, méltóságteljesen bevégzi küldetését.

– Most egy huszadost kérek – kiáltja a gyerek.

– Huszadost? Olyan rang nincs.

– Miért nincs?

Tényleg, miért nincs? Kicsit bambán nézek magam elé, azt fontolgotom, hogy magyarázat helyett itt, ebben a mi hadseregünkben, se szó, se beszéd, kinevezhetnének valakit huszadosnak.

– Húsz katonának nem kell parancsolni? – szakítja félbe a ranglétrát forradalmasító gondolataimat a gyerek.

– De, azt hiszem, kell – bizonytalankodom.

– Hát akkor?! Mert az ugye úgy van, hogy a tizedes tíznek, a százados száznak, az ezredes meg ezernek parancsol?

– Nagyjából úgy – mondom, s hogy ne látsszam katonai dolgokban járatlannak, hozzáteszem: – Az alezredes meg kilencszázkilencvenkilencnek.

– Az mennyi?

– Eggyel kevesebb, mint az ezer.

– Aha... akkor egy olyat kérek!

Az alezredes teljes díszben, pompázó paradicsomsisakban elvágatázik. S hogy a világ tökéletlenségein javítsunk valamit, követi őt a huszados. Semmivel sem gyávább, mint a többiek, az új ranghoz méltóan viselkedik.

– Te amikor katona voltál, hánynak parancsoltál?

– Egynek se – vallom be férfiasan.

Ezen kicsit elmélázik, hosszasán nézi az arcomat.

– Szóval

n u l l a d o s

v o l t á l .

Ez szíven üt.

Ez a nagy nulla.

– Tudod, azért egy titkos alattvalóm nekem is volt – mentegetőzöm.

– Annak parancsoltál?

– Annak igen.

– Ki volt az?

– Én magam.

I g e n .

Megpróbáltam eldönteni, mi jó, mi rossz, mit kell megtennem akkor is, ha nincs kedvem hozzá, és mit nem kell megtennem, ha szeretném is.

Azt persze már nem vallom be, hogy mindez hányszor, de hányszor nem sikerült. Olyankor nullados voltam, ez kétségtelen. Most aztán pironkodhatok.

– Akkor te egyedes voltál.

– Körülbelül – mondom zavartan.

Közben őrmesterek, hadnagyok, közlegények tűnnek el a színről.

– Ha katona leszek, én is egyedes akarok lenni!

– Ez nagyszerű – örvendek –, de tudod, ahhoz nem is kell katonának lenned. Ha akarod, máris egyedes lehetsz.

– Hogyan?

– Például nem rohángálsz a nagykéssel föl-le a lakásban. Mint egyedes gondolkozol előtte, és eszedbe jut, hogy eleshetsz, és megsértesz magad. Nem verekszel szíre-szóra a testvéreddel. Ha a mama kér tőled valamit, nem morogsz,

mert jobb volna játszani, hanem megcsinálad.

Látom az arcán, hogy az egyedesség sokat vesztesz vonzerejéből. Nem szól.

Közben a büszke tábornok egyedül maradt az alakulótéren, eljött az ő ideje is, elvágat hadserege után.

– Most, ugye, csatáznak odabent?

– Eszük ágába se jut – mondom ijedten –, mind letette a fegyverét, valamennyükből egyedes lett és építkeznek.

– Mit építkeznek?

– Hát, hogy fényesebb legyen a szemed, keményebb legyen az izmod, nagyobb tudjál rúgni a labdába, ne fáradj el hamar, és könnyebben tanul meg a betűket meg a számokat.

– Mert, ha harcolnának, akkor fájna a hasam?

– De még mennyire!

– Akkor inkább legyenek egyedesek.

– Én is úgy gondolom.

Lecsúszik a székről, kiterjeszti a karját, és elberreg. Semmi kétség, itt egy repülőgép emelkedik a levegőbe. Nagy elégedettség száll meg, mi most ennek

az öreg bérháznak a harmadik emeletén, a függőfolyosóra néző konyhában megalósítottuk az általános leszerelést. Most már csak az hiányzik, hogy nagy országok, kicsik és közepesek kövessenek bennünket. Példát mutattunk. A repülő közben a sztratoszférába emelkedett, ott köröz, könnyedén és boldogan. Bennem meg egy parányi félelem fészkelődik. Harci gép ez vagy utasszállító? Egy egyedes repül odafönt, vagy egy huszados? Na majd ha leszáll, megkérdezem.

Lázár Ervin: Tuvudsz ivígy?

„Idén beneveztek a felnőtt csapathoz”

Dimovics Ádám, iskolánk 10. C osztályos tanulója régóta a kézilabda szerelmese. Élspportolóként rengeteg feladattal és kihívással találja magát szembe nap mint nap. Pályakezdeésről, tanulásról és céljairól kérdeztük.

Miért pont erre a sportra esett a választásod?

Sokáig úsztam, de meguntam, túl monoton volt számomra mindig faltól falig mozogni. Anyukám kitalálta, hogy menjek el egy kézilabdaedzésre. Neki az egyik barátnője ajánlotta, mert az ő kislefiának bevált ez a sport, hátha velem is így lesz. Nyolcévesen vehettem részt az első edzésen, ami nagyon megtetszett. Megragadott a sport varázsa, és az, hogy itt gondolkodni is kell. Úgy gondolom, ez lehetett, ami megfogott, és azóta is ennek rabja vagyok.

Milyen eredményeid vannak, személy szerint melyikre vagy a legbüszkébb?

Ez a téma számomra kicsit nehéz... Nem szoktam az eredményeimről beszélni, de talán pár fontosabb sikert fel tudnék sorolni... Választottak már meg az

ország legjobb játékosának, voltam a diákolimpia gólkirálya, de legbüszkébb arra vagyok, hogy idén beneveztek a felnőtt csapathoz, ahol lehetőséget még

nem kaptam, de nagyon várom, hogy bizonyíthassak.

Mik a céljaid a jövőben sport terén?

Szeretnék minél magasabb szintre jutni, a legnagyobb álmom, hogy egyszer egy olimpián vehessek részt.

A tanulás és a sport összeegyeztetését hogy oldod meg?

Fontosnak tartom a tanulást, hiszen akármikor következhet valami az életemben, ami keresztbe tesz a sportkarriernek. Ezért fontosnak tartom, hogy azokat a tantárgyakat, amikkel szeretnék továbbtanulni, elsajátítsam. Nehéz összeegyeztetni a heti edzéseket és a tanulást, ezért fontos az időbeosztás, minden apró lehetőséget ki kell használni a tanulásra, hiszen a legrosszabb az, amikor a nap végén hazaesek, és még várnak a tankönyvek...

Ki a példaképed és miért?

A sportban Dean Bombac, a Pick Szeged irányítója a példaképe, mert szerintem művészet, amit ő művel. A pályán nincsenek felesleges mozdulatai, minden lépését megfontoltan teszi, és ez az, ami őt ilyen jó játékosá avatja, valamint az, hogy nagyon jól lát a pályán, ezért a döntéseit mindig a lehető legjobban választja meg.

Priváczi Laura, 9. C

Házi kosár

Az idei évben a Boczor Zoltán tanár úr szervezte kosárlabda házbajnokságon négy csapat vett részt: a 9. A, a 10. C, a 11. A valamint a 12. B osztály.

Az elődöntőben hat meccset játszottak, melyek végeredménye alapján alakult ki

a döntős csapatok sorrendje. Ott a 12. B a 11. A osztállyal játszott az 1-2. helyért, a 10. C pedig a 9. A-val a 3-4. helyért. Az utóbbi mérkőzés végeredménye 14:11 lett a 10. C osztály javára. A győzelemért folytatott mérkőzésen 16:12-es félidei eredmény után a 12. B osztály 36:24-re nyert a 11. A ellen.

A végső sorrend: 1. 12. B
2. 11. A
3. 10. C
4. 9. A

A legeredményesebb játékos 38 ponttal Gárgyán Levente (12. B) volt.

Tóth Zsanett, 11. B

Irgalmasság focikupa 2016

Idén először a Dugonics András Piarista Gimnázium tornacsarnokában, 2016. április 2-án jeles sportesemény zajlott. Ezen a napon négy focicsapat részvételével színvonalas, a naphoz méltó barátságos és szeretetteljes légkörben labdarúgó tornát tartottunk. Így emlékeztünk II. Szent János Pál pápára, aki 11 éve ezen a napon hunyt el, az irgalmasság vasárnapja előnapján. Az egykori pápa köztudottan szerette a sportot, ezen belül a focit (fiatal korában kapus volt egy helyi csapatban, továbbá római „farkasok” és „barca” örökös dísz-klubtag).

A résztvevő csapatok a következők voltak: a piarista tanár-diák-szülő válogatottja, a roma szakkollégium, az újvidéki focibarátok köre, valamint a piarista gimnázium 11.b szülő-diák csapata. Reggel 9 órakor sorsolással kezdődött a torna, az Újvidékről induló, határon túli csapat is időben megérkezett, azonban nem ők kezdtek, hanem a „sors keze” úgy hozta, hogy a 11/b szülő-diák csapata a roma kollégiummal mérkőzött meg. A szülők csapata „elhúzott” 2:0-ra, de a kollégistáknak sikerült egyenlíteni, sőt a meccs végére már a győzelem küszöbére kerültek. Végül 2:2 lett a végeredmény.

Utána nagy küzdelemben a piarista tanárok csapata 3:2-re nyert az újvidékiek ellen. A további meccsek eredményei úgy alakultak, hogy az első helyért a 11/b szülő-diák és a piarista tanárok vegyes csapata játszott. Emlékezetes és izgalmas összecsapás után, a helyzetek szerencsésebb kihasználásával nyert a 11/b szülő-diák csapata. Végső helyezések:

1. 11/b-szülő-diák 7 pont (8:4),
2. Piarista tanár vegyes csapat 6 pont (8:8)
3. Újvidék FBK 3 pont (11:5)
4. Szegei Keresztény Roma Szakkoll. 1 pont (4:14)

Legjobb góllövő: Topolcsányi Emmanuel és Németh Tibor 4-4 góllal, a 11/b szülő-diák csapatából.

A nap végén mindenki hangsúlyozta, hogy jó volt részesülni az élményekben, amit egy kis „agapéval” zártunk az iskola menzáján. Köszönjük szépen a Dugonics András Piarista Gimnáziumnak a feltételek biztosítását és támogatását, külön köszönet Zsova Tamás igazgatóhelyettesnek, aki mindvégig velünk volt, időt és energiát nem sajnálva. Reméljük, ennek a kezdeményezésnek lesz folytatása is, és továbbra is kérjük II. Szent János Pál Pápa égi áldását az ilyen és ezekhez hasonló események megtartására!

Kolárszki László – SZMK

44 év böjt után

Magyarország hosszú kihagyás után tér vissza a nemzetközi focitérképre a labdarúgó Európa-bajnoksággal. A selejtezősorozat hosszabb lett a szokásosnál, a válogatott egy jó hajrával és egy balszerencsével elérte a pótselejtezőt. Itt a norvég válogatottat kaptuk, és végül legyőztük az északiakat. A sorsoláskor az F jelű négyesbe került Magyarország – Portugália, Ausztria és Izland mellé. Ez az egyik legkiegyenlített csoport, ráadásul az első olyan EB lesz, ahol a legjobb négy csoport harmadik is tovább megy.

Nem szabad megfeledkeznünk „a legnagyobb sötét lóról”. Vagyis Bernd Storckról, akit Dárdai Pál átmeneti edzősködése után neveztek ki. A szövetség hatalmasat kockáztatott vele, annak ellenére, hogy viszonylag jól szerepelt az U21-es válogatottal. Végül bevált az MLSZ döntése, bíztak a németben, és Ő ezt meg is hálálta.

Nézzük vissza, mi változott az elmúlt selejtezősorozat után. A legjobban észrevehető faktor a hozzáállás, ez leginkább a románok elleni meccsek előtt volt érezhető. A játékosok talán átértékelték a mérkőzések jelentőségét. Ehhez jött még Dárdai profi mentalitása, ami azt takarta, hogy a játékosok egymásért játszanak, és nem ijednek meg a saját árnyékuktól.

Az eddig csak a klubcsapataiban szárnyaló Dzsudzszák Balázs kezébe vette az irányítást, igazi vezérként viselkedett és játszott, meg is érdemli majd az EB-n a csapatkapitányi karszalagot. A másik nagy fellángolás pedig – ha csak egy meccsig is – Kleinheisler László volt, akinek a gólja nélkül most biztos, hogy nem a jegyvásárláson törnék fejüket a Bordeaux-ba utazó magyar drukkerok. Harmadikként a játékosok közül a mindig biztos pontot, vagyis a kapusposztot lehet kiemelni, vagyis a már több mint 100-szoros válogatott Király Gábort. A sötét mackós hálóőr, reméljük, nem csak vasárnap tart „zárva”, hanem majd az EB alatt is lehúzza a rolót.

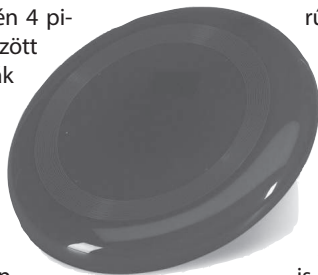
Jön egy újabb nyári nagy sportesemény, ahol végre nem kell csapatot választani, hiszen a fiaink ott lesznek Franciaországban, és nem csak egy pofozógép szerepét szeretnék betölteni. Ahogy a Leicester City is teljesen esélytelenül nyerte meg angol bajnokságot, így mi „kis magyarok” is bizakodhatunk abban, hogy nem fogunk leégni az EB-n.

Boga Szabolcs, 11. A

Ultimate frizbi – egy sport, ahol a fair play a menő

Május 5-én az iskolából nagyjából 25-en vettek részt a Suli Frizbi Kupán. Idén 4 piarista csapat is megmérkőzött más szegei középiskolák csapataival.

De mi is az az ultimate frizbi? Egy viszonylag fiatal sport, ahol a korongot paszszolva kell bejuttatni a pálya végi zónába, közben a játékosok közt nincs testi érintkezés. Akinél a korong van, annak 10

másodperce van, hogy továbbítsa. Bíró nincs, tehát a játékosok sportszerűségén dőlnek el a vitatott szituációk.

Idén Újszegeden, a Kertész utcában rendezték meg a kupát. A 8 csapatot két csoportba sorsolták, majd jöhettek a 20 perces meccsek. A szervezők, akik egyben játékosok is, egy hosszabb szünet alatt bemutató mérkőzést tartottak. Itt láthattuk, milyen az igazi, profi frizbi foci.

A SZEPI csapatai végül 3., 4., 5. és 8. helyezést értek el, a bronzért folytatott küzdelem tehát „házimeccs” lett, és végül hosszabbítás után került ki győztesként a 10. évfolyam csapata.

A rendezvényen jól szórakoztunk és jót sportoltunk. Ez a sport csapatépítésre és az állóképesség fejlesztésére is kiváló. Köszönjük Újhelyi Zsigmond Tanár Úrnak a szervezést és a lehetőséget, hogy részt vehettünk ezen a tornán.

Boga Szabolcs, 11. A

LÁZÁR ERVIN 80

Azt mondta az utasnak a Hétféjű Tündér: „Bejöhetsz, hogynye jöhetsz, csak előtte furulyázz egyet nekem.” Aki a Rácegresi fájáról szakított, annak megszólalt a furulyája. A Hétféjű Tündér rögtön be is engedte Csodaországba. De aki aranyrudat szakított, az aztán fújhatta. Meg se nyikkant.

19

Kimerült vagy?

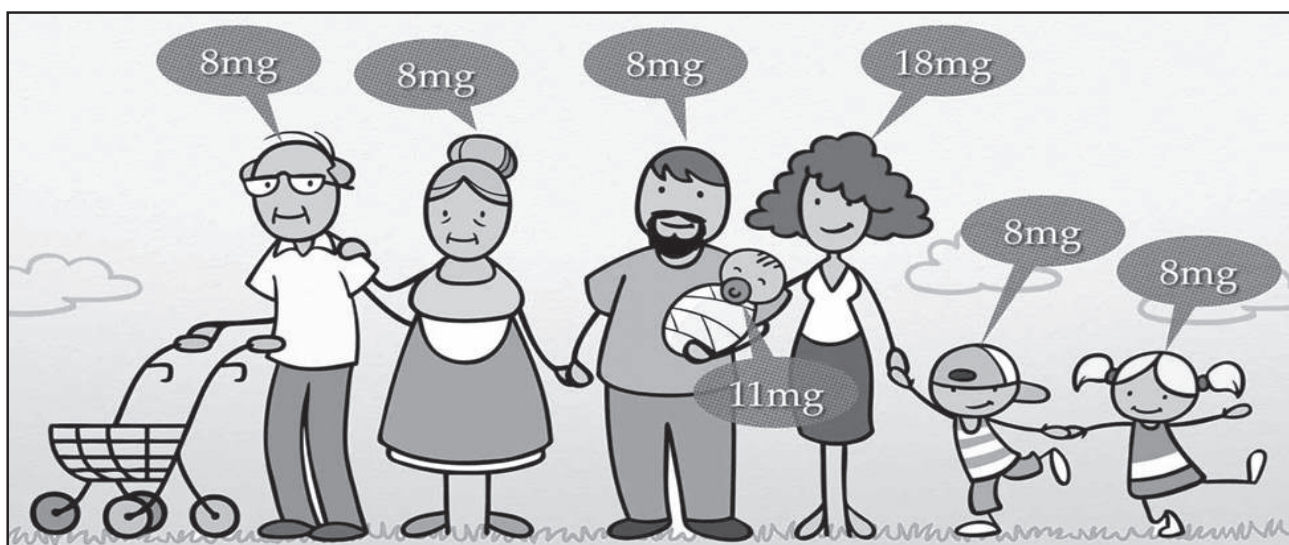
Fáj a fejem – panasolta az egyik tizedikes kislány. Catafalamtól szokott elmúlni – folytatta. Hallgattam, aztán mégis megkérdeztem: mondd, gyakran fáj a fejed? Végül kiderült, hogy mostanában gyakran, de nemcsak a feje fáj, fáradékony, kedvetlen is. Ez azonban érthető, mondta, mert valahogy rosszabbul megy a tanulás, pedig mindent megtesz érte, hogy jobb legyen. Nem ragozom tovább. Kérdésekre felsorolta a vashiányos vérszegénységnek majdnem az összes tünetét.

A WHO jelzése szerint a Föld lakosságának 30%-a szenved vérszegénységben. Hogy is állunk ezzel a betegséggel?

A vérszegénység azt jelenti, hogy a vörösvértestek száma és/vagy a bennük levő oxigént szállító fehérje, a hemoglobinnal mennyisége lecsökken a vérben. Tudjuk, hogy a szervezetünk-

A hagyományos magyar étrend 6mg vasat tartalmaz 1000 kalóriánként. Ez a mennyiség csak elvben elegendő a szervezet vasigényének kielégítéséhez. Főként ez az oka annak, hogy 13 éves kor körül megjelenik – elsősorban lányok körében – a vashiányos vérszegénység, ami a 20 éves korosztályban már közel 80 százalékos elterjedtségű. Ismétlem: erre a vashiányos állapotra a csökkent fizikai és szellemi teljesítmény (koncentrációzavar, tanulási problémák), az általános levertség, enerváltság, a depressziós hangulatzavar és az izomgyengeség a legjellemzőbb.

Mennyi is a napi vasszükséglet? A képen nem szerepel a terhes és szoptató nők megnövekedett szükséglete, ami közel 30 mg/nap.

ben folyó anyagcseréhez oxigénre van szükség. Ha az izmokba, agyba, szívbe stb. nem tudja a vérünk odaszállítani kellő mennyiségben az anyagcseréhez elengedhetetlen oxigént, akkor máris kialakulnak a tünetek. Csak észre kell venni őket. A vérszegénységnek sok oka lehet, azonban a leggyakoribb a vashiány.

A vashiány jelei enyhébb esetben alig észrevehetőek, de az állapot súlyosbodásával egyre nyilvánvalóbbá válnak a tünetek: kimerültség, sápadtság, gyengeség, fejfájás, szédülés, kábaság, hideg végtagok, ingerlékenység. Gyakran tapasztalható gyulladás vagy afták megjelenése a nyelven, törekeny körmök, szívdobogásérzés, rossz étvágy, illetve a nyugtalan láb szindróma. Minden olyan állapot, mely vérvesztéssel vagy fokozott energiafelhasználással jár, vérszegénységhez vezethet.

A gyerekek és a fiatalok, a termékeny korban lévő, illetve a terhes nők, valamint a vegetáriánusok tekinthetők veszélyeztetettnek. Náluk vagy a szervezet vasigénye fokozódik, vagy táplálkozási szokásaik miatt jut a szokásosnál kevesebb vas szervezetükbe. A vegánok (akik semmilyen állati eredetű táplálékot sem esznek) vannak a legnagyobb kockázatnak kitéve.

Sajnos a termékeny korú nők nem vesznek magukhoz kellő mennyiségű vasat. A felmérések szerint több mint 75%-uk tápláléka nem tartalmazza a naponta ajánlott vasmennyiséget. A 24 évesnél fiatalabb nők a naponta ajánlott adagnak csupán a felét fogyasztják el. Egy felnőtt nő átlagosan 11,8 mg vasat fogyaszt, a férfiak ezzel szemben 14,4 mg-ot.

Kiderült, hogy a vas nemcsak az oxigénszállítás nélkülözhetetlen része, hanem kritikus tényező az agy fejlődésében is, mert a központi idegrendszer energiaellátását szabályozó enzimek alkotórésze. Mivel a szervezet képtelen előállítani, ill. szintetizálni a vasat, ezért táplálkozás útján kell a vasbevittet biztosítani. Ajánlott, hogy legalább hetente kétszer szerepeltesünk vörös húst az étrendünkben, legyen benne tojássárgája, olajos magvak, sötétzöld levelű zöldségek (brokkoli, hüvelyesek, kelkáposzta, csicseriborsó). A legtöbb vas a húsookban van.

A vashiányt vérvétel útján lehet megállapítani. Ha fennáll a vashiányos vérszegénység (amikor a hemoglobinszint 120g/l alatt van nőknél, vagy férfiaknál 130 g/l alatti), fontos a gyógyszeres kezelés. Sokféle vaskészítmény közül választhat kezelőorvosunk, amire szükség is van, mert mellékhatások esetén gyógyszert kell váltani. Nem kell megijedni a széklet fekete színétől, ezt a vas okozza. A kezelés ajánlott ideje 6 héttől 3 hónapig is tarthat.

A jó közérzethez, ami a közelgő vakáció miatt már előre biztosított, hozzájárulhat a helyes – vasat megfelelő mennyiségben tartalmazó – táplálkozás, szükség esetén a gyógyszeres pótlás.

Gondtalan vakációt, jó pihenést kívánok:

dr Dénes Ilona iskolaorvos (ilonadenes@hotmail.com)

Tájékoztató

a 2016/2017-es tanév kezdéséről és az év eleji teendőkről

Tankönyvvásárlás

osztály	időpont	
	fizetős	ingyenes
7.a	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
8.a	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
9.a	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
9.b	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
9.c	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
10.a	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
10.b	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
10.c	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
11.a	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
11.b	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
11.c	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
12.a	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
12.b	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00
12.c	aug. 29. 9.00-15.00	aug. 30. 9.00-15.00

A kollégisták az évnitó előtt 16:00 óráig, valamint az első tanítási napon vehetik át tankönyveiket.

Kérjük, hogy akinek gyermeke jogosult ingyenes tankönyvre és még nem adott le igazolást, az hozza magával a tankönyvvásárlásra:

a) a három vagy több gyermeket nevelő a családi pótlék igazolásvélményét, (MÁK igazolás, bankszámlakivonat)

b) a tartósan beteg vagy SNI-s gyermeket

nevelő az orvosi igazolást, szakértői véleményét, ill. a magasabb összegű családi pótlékról szóló igazolást, (MÁK igazolás, bankszámlakivonat)

c) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők az önkormányzati határozat másolatát.

Az igazolásoknak az október 1-jei dátumra is érvényesnek kell lenniük. Az érvényesség alól kivételt képeznek azok, akiknek egyetemi jogviszony-igazolás kell

a családi pótlékhoz. Nekik október 15-ig kell bemutatni az új igazolást!

Ha valakinek a nyár folyamán megváltozik a jogosultsága, kérem, még a tankönyvosztás előtt jelezze a jutka@szepe.hu e-mail címen.

A fizetős tanulók a tankönyvekkel együtt kapják meg a számlát, amit szeptember 15-ig kell rendezniük (készpénz, utalvány, átutalás). További információ: <http://kello.hu> weboldalon.

Pótvizsga, osztályozó vizsga:

2016. augusztus 29. hétfő 9:00

Tanévnyitó Veni Sancte szentmise:

2016. augusztus 31. szerda 16:30

Gyülekező ünneplőben, az osztályteremben 16:15-ig.

A tanévnyitó után 18 órától minden osztálynak szülői értekezletet tartunk!

Kollégistákra vonatkozó tájékoztató:

Az „első” kollégisták (7.a, 9.b és 9.c, ill. az újonnan érkező felsőbb évesek) 15:00-ig érkezzenek meg, szüleiknek 15:30-kor tájékoztatót tartunk a fizika előadásban.

A nem első éves kollégistáknak 15:30-ig kell megérkezni.

Megjegyzés: a nem első éves kollégisták szüleit is szívesen látjuk a 15:30-kor kezdődő megbeszélésen!

Az első tanítási nap:

2016. szeptember 1. csütörtök

Étkezés:

A szeptember havi menzát a gazdasági irodának – Szombathelyi Mihályné részére – címzett levélben vagy a kato@szepe.hu e-mail címen kell igényelni 2016. augusztus 25-ig.

Normatív kedvezmény (50% vagy 100%) csak igazolások leadása ellenében jár!

Igazolások és a nyilatkozat hiányában a kedvezményes

étkezést nem áll módunkban biztosítani.

Az étkezéshez szükséges nyilatkozat letölthető az iskola honlapjáról.

A szeptemberi menza befizetésének időpontja meg egyezik a tankönyvadásítás időpontjával. Befizeteskor az igazolásokat (2016. augusztus havi MÁK igazolás) és a kitöltött nyilatkozatokat kérjük leadni!

A kollégistáknak nem kell külön az étkezést igényelniük!

A szeptembertől érvényes kollégiumi étkezési térítési díj befizetése – melynek időpontja minden hónapban a menza fizetést követő héten esedékes – nem változik.

A kollégisták első étkezési be-

fizetése tehát 2016. szeptember 5-6. között lesz.

Normatív kedvezmény (50% vagy 100%) csak igazolások leadása ellenében jár!

Ha a tanuló beteg vagy távol van (nincs iskolában) az ebédet le kell mondani, mely az adott napon is lehetséges reggel 9 óráig. Az ebéd elvitelére nincs lehetőség.

Iskolai és kollégiumi kiadások:

Az iskolai befizetések rendszere nem változik, az ehhez szükséges információkat, dokumentumokat az első tanítási napon kapják meg a diákok.

Jusztinné Nedelkovics Aliz igazgató

LÁZÁR ERVIN 80

Lehet, hogy nem is tündér volt ez, hanem boszorkány. Vagy a kettőnek a keveréke. Persze lehet, hogy ez egy boszordér volt. Vagy tünkány.

21

Két svéd beszélget.

- Mit szólsz az idei nyárhoz?
- Fogalmam sincs, hogy milyen lehetett, épp moziban voltam...

A nyári szünetben Móricka felmegy játszani Pistikéhez, azok 10. emeleti lakásába. Délután hazajönnek Pistike szülei és kérdezik a gyereket:

- Pistike, mit csináltatok Móricka-val?
- Versenyeztünk, hogy melyikünk mer messzebbre kihajolni az ablakomból!
- És hol van Móricka?
- Ő nyert.

Móricka hazamegy a kététes nyári táborból, és eldicsekszik az anyjának, hogy a tábor végén ő nyerte a legrendesebb sátorért járó díjat.

- Hát az meg hogy lehet, hogy a táborban ilyen rendes tudtál lenni? - kérdezi az anya az egyébként nagyon trehány gyerektől.
- Egyszerű, anyu, ki se pakoltam a hátizsákomból.

Fiatalok kirándulnak Székelyföldön. A faluba visszamenet eltévednek.

Az arra érkező székely bácsit kéri meg segítségére:

- Elnézést bátyánc, messze van ide a falu?
- Mire a székely bácsi:
- Hát, ide 10 km légvonalba, de tudok egy rövidebb utat...

Béla bácsi megette a kutyáját. Szomorúan nézegeti a csontokat:

- Ej, ej, Morzsi, de örülnél te ennek!

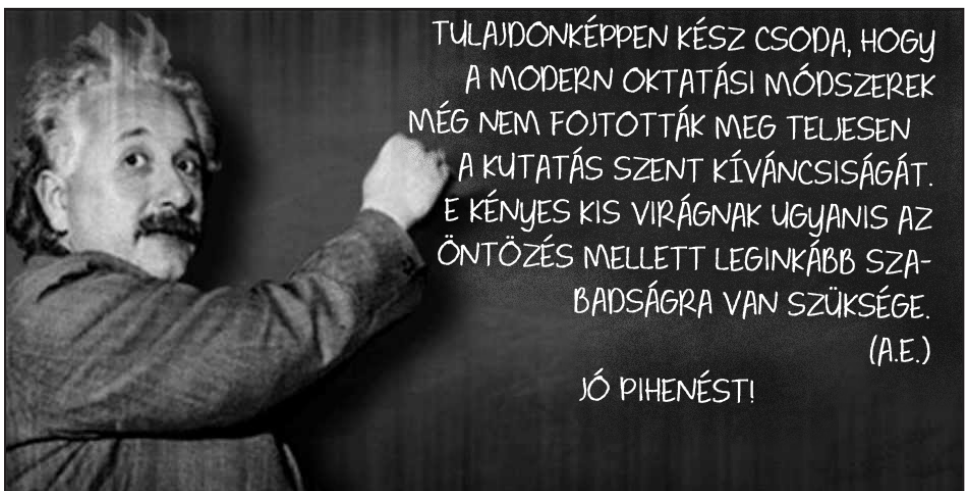
A dadogós hypót akar venni, és zárás előtt fél perccel ér oda a boltba.

Lihegve nekiáll magyarázni:

- Hip, hip...
- Hurrá! - mondta a boltos és lehúzta a redőnyt.

A tehén bonyolult állat. De én megfejtem.

A VICC POÉNJA S, RÓMAI SZÁMMAL	ÉGHJALATI ÖV IS, TÜLEVELŐ ÖSERDŐ	A TALLIUM VEGYJELE	A TÁRGYAS RAGOZÁS PÁRJA						
... TROLL; H. HEINE MÓVE									
... KAKAS; FRANCIA-ORSZÁG JELKÉPE									
NAGY-JELENET RÉSZEI		NÉVELŐ BIKAVÉRRE MONDHATÓ (2 SZÓ)							
BELE-EGYEZŐ VÁLASZ				MAURITÁNIA NOB-JELE	DÍSZES	A BOLERO ZENE-SZERZŐJE (MAURICE)	SPANYOL AUTÓJEL	KITÜZÖTT CELNÁL TOVÁBB HALADÓ	HORDÓ BELSŐ TÉR-FOGATA
NEM KIS KITERJEDÉSŰ, SÓT!									
KELET, RÖVIDEN	NEM GYAKORI TENGERI RABLÓ						ELŐKÉLŐ SZEMÉLY IZRAELI KIKÖTŐ		
ÁKOS, BECÉZVE			JÓL ...; UDVARIAS A 125. JAP. CSÁSZÁR						
KISLÁNY JÁTÉK-SZERE				... LAGER-LÖF (IRÓ) EGYIPTOM FŐVÁROSA					
PÉNZTÁRNÁL KAPJUK					HOLL. FES-TŐ (Iaer) IGEN HAL-KAN MOND				
PARASZTOS, RÉGIESEN						ÁKOS + INTI EGYÜTTSESE BORZOS (HAJ)			
IZGULNI KEZDI		RAGADOZÓ MACSKAFAJ OR. TEHER-AUTÓ TÍPUS					ELŐADÁS RÉSZEI! FÉRFINÉV (MÁRC. 30.)		
MAGYAR AUTÓJEL	KÖZ.-ÁZSIAI NÉP TAGJA BERLINI RIZSI!							LITER, R. JUON ...; JÓKAI-MŰ JUHÁSZA	
A SZERELMI KÖLTÉSZET MŰSZÁJA					GRZEGORZ ...; FOCISTA ... ... GEES; ZENEKAR				
VERNE REGÉNY KAPITÁNYA				ÁLL MINT ... SZAMARA FRANCIA, R.					
TITÁNIA RITKA BECÉZÉSE			SÜRGÖS-SÉGI ...; PÓTDÍJ EGVE!						www. rejtveny- keszito.hu
MEZEY LÁSZLÓ REJTVÉNYE	I								?

NEM BIZTOS, HOGY AZ
ELTÉVEDÉS
LEGJOBB ELLENSZERE A
HELYBEN MARADÁS.

VAKÁCIÓ

k é p e s l a p

